

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

PAZARTESİ 14 MAYIS 1979

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 2131

CHP Kurultayı öncesi kulis artıyor

TOPUZ: Kurultay delegeleri üzerinde baskı yapılmamalı

ALACAKAPTAN: Parti bu kadar hiz.pleşmeye tahammül edemez

ANKARA — CHP Kurultayı öncesi partinin önde gelen politikacılarından Uğu Alacakaptan ve Ali Topuz durum de endirmesi yaptılar. Yankı dergisinı orularını yanıtlayan iki olitikacıdan Uğur Alac aptan parti içi hizipleşı nin bu aşamada partiye zarar vereceğini savunurken, Topuz Genel Baş anın ve genel merkezin delegelere baskı yapmamasını istedi. Alacakaptan'a göre hizipleşme kor rede devam ederse kor re sonrasında da devar ederdi. Bu da CHP'nin iktidarda kalmasını güçıeştirirdi. Alacakaptan çeşitli hiziplerin sivri olmayan, birarada çalışabilecek isimlerinden yeni yönetim kurulunun oluşması gerektiği görüşünde. Topuz ise delegelere baskı yapılmadığı takdirde Kurultayda herkesin kişiliği-

(Devamı 7. Sayfada)

NATO Avrupa grubu bakanları bugün toplanıyor

• TOPLANTIYA MİLLİ SAVUNMA BAKANI NEŞET AKMANDOR BAŞKANLIK EDECEK

Ankara — NATO Avrupa Grubuyla Savunma Planlama Komitesinin bakanlar düzeyindeki toplantıları ve NATO Askeri Komite Toplantısı bugün Belçika'nın başkenti Brüksel'de başlıyor.

14-16 Mayıs tarihlerinde yapılacak olan NATO Avrupa Grubuyla Savunma Komitesinin Bakanlar düzeyindeki toplantılarına, Türkiye dönem başkanı olduğu için Milli Savunma Bakanı Neşat Akmandor başkanlık edecek. NATO'nun 11 Avrupalı üyesinden oluşan Avrupa grubu toplantısında endüstriyel üretim ve eğitimde standartlaştırma konusu e-

(Devamı 7. Sayfada)

Memurlar, çocuğu ölü doğsa da yardım alacak

• *SAYIŞTAY'IN BU KONUDAKİ KARARI RESMİ GAZETE'DE YAYINLANIP YÜRÜRLÜĞE GİRDİ*

Ankara (A.A.) — Sayıştay Genel Kurulu, devlet memurlarına ölü doğan çocuk için ölüm yardımı öde. .i verilmesini kararlaştırmı, ır.

Konuya ilişkin aykırı kararları ele alan Sayıştay Genel Kurulu içtihadı birleştirme kararında, ölüm yardımıyla memurun, ölümden dolayı yapmak durumunda kalacağı masrafların karşılanmasının ve olay nedeniyle memura bir sosyal yardım yapılmasının amaçlandığı kaydedilerek, «Devlet me-

(Devamı 7. Sayfada)

«Her istediklerini yaptık, hâlâ bize karşılar» diyen

Ecevit işadamlarına ilk kez sert çıktı

• Başbakan İşadamları için "IMF heyeti yokken bize yakınlar, IMF heyeti gelince saldırıya geçiyorlar» dedi

• Bursa ve çevresinde konuşan Ecevit işadamlarının 50 milyon liralık reklam fonu ile saldırıya geçtiklerini söyledi

Bursa (ÖZEL) — Başbakan Bülent Ecevit dün Gönen'de baraj, Orhaneli'nde enerji santrali ve Bursa'da bir sanayi sitesinin temellerini attı. Ecevit, temel atma törenlerinde yaptığı konuşmalarda işadamlarının ortaya büyük paralar koyarak, Hükümete karşı bir reklâm kampanyası açmış olmalarını eleştirdi ve bu girişimin ulusal çıkarlara aykırı bir davranış olduğunu söyledi.

Başbakan Ecevit dış kredi girişimlerinin sonuç alma aşamasında olduğu bir sırada işadamlarının başlattığı yazılı ve sözlü kampanya konusunda şunları söyledi:

«Ankara'da IMF temsilcileriyle yapılan görüşmeler sürmekte olduğu ve sonuç alınma aşamasına gelindiği bir sırada, bazı iş çevrelerinin, ortaya büyük paralar koyarak, Hükümete karşı bir reklam kampanyası başlatmış olmaları, onunla da yetinmeyip konuşmalarıyla hücuma geçmeleri çok ilginçtir.

Ekonomide ulusal gücü seferber ederken, iş çevreleriyle yapıcı bir diyalog kurmaya bu kadar özen gösteren bir hükümet sanırım Türkiye'de görülmemiştir. Gerçi

(Devamı 7. Sayfada)

İşadamları toplantısından izlenimler...

İşadamları hüküm:tten daha fazla ödün istiyo:

Sanayi ve Ticaret Odalarının Cumartesi günü İstanbul'da ortaklaşa olarak düzenledikleri toplantıda hükümeti sert bir dille eleştirmeleri ve TÜSİAD (Sanayi ve İşadamları Derneği)'nin bir süre önce aldığı karar doğrultusunda dün gazetelerde tam sayfa ilanlarla hükümet uygulamalarını eleştiren kampanyayı başlatmış olmaları sermaye kesimiyle hükümet ilişkilerinin sertleşme aşamasına geldiğini gösteriyor.

Sermaye kesimi 16 aydan beri ilk kez böylesine sert ve eşgüdümü içinde bir çıkışla hükümeti eleştirirken, suçlamalarını dış kredilerin sağlanamamasında ve özel girişimi yokedici uygulamalarını başlatılmış olmasından yoğunlaştı-

(Devamı 7. Sayfada)

Ankara'da tren yolunda bir genc n cesedi bulnndu

• İzmir'de emekli PTT müdürünü öldüren katiller belirlenemedi

• *İstanbul (AA)* — Sakarya'nın Hendek ilçesi girişinde BP benzin istasyonunu soymak isteyen silahlı üç kişi, işletme yetkilisi Kamil Eşme'yi yaralamışlardır.

Sakarya, Hendek ilçesi girişi E-5 karayolu üzerindeki BP benzin istasyonu dün saat 05.00 sıralarında üç kişi tarafından soyulmak istenmiştir. Kimlikleri henüz saptanamayan silahlı üç kişi, işletme yetkilisi Kamil Eşme'nin kendilerine engel olması üzerine ateş açmışlar ve Kamil Eşme'yi yaralamışlardır.

Silah sesleri üzerine karayolundan geçen araçların yardıma geldiğini gören, saldırganlar plakası belirlenemeyen bir otomobille olay yerinden kaçmışlardır.

Olaydan sonra, Sakarya il girişi ve çık 'a sıkı güvenlik alınmıştır.

Kamil Eşme, Hendek Sağlık Merkezinde tedavi altına alınmşıtır.

«Jilet Mehmet» takma adıyla bilinen sabıkalı hırsız ve esrarcılardan Mehmet Aşık, kimliği belirlenemeyen kişilerce öldürülmüştür.

Sabaha karşı saat 00.30 sıralarında Doğan caddesindeki Ulu Park önünde, vücudunun çeşitli yerlerinden bıçaklanmış olarak bulunan sabıkalı hırsız ve esrarcının, kim tarafından ne için öldürüldüğü he-

(Devamı 7, Sayfada)

Türkeş'in otosu Sarayköy'de taşlandı

ÇIKAN OLAYLARDA 6 KİŞİ YARALANDI 55 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Denizli, (A.A.) — MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in Denizli'deki mitingi için giden üç otobüs Sarayköy ilçesinde taşlanmış, meydana gelen olaylarda altı kişi yaralanmıştır.

Vali Dündar, altı yaralıdan ikisinin Devlet Hastanesinde tedavi altına alındığını, dördünün bakımlarının ise ayakta yapıldığın bildirmiştir.

Denizli Valisi, Sarayköy'de polis ve jandarma işbirliği ile altı-

(Devamı 7. Sayfada)

Demirel, Anneler Gününde "Hayırlı Evlat" nutku çekti

• *AP GENEL BAŞKANI AP KADINLAR KOLU TOPLANTISINA KATILDI VE BİR KONUŞMA YAPTI*

İstanbul (ÖZEL) — AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, dün partisinin İstanbul İl Kadınlar Kolu t... dan «Anneler Günü» nedeniyle düzenlediği toplantıda yaptığı konuşmada «Hayırlı Evlat nasıl olur»u anlattı.

Konuşmasının önemli bölümünü çocuklara ayıran AP Genel Başkanı bu konuda şunları söyledi:

«Hayırlı evlat; anasına babasına, milletine, va nına, devletine saygı ve sadakati olan kişiye derler.

Okul, ülkenin herşeyi olan yüce varlığı çocuklarına mutlaka hayırlı evlat olacak şekilde öğretim vermelidir.

Türk ailesi, okuldan, çocuklarının zihinlerinin bozulmasına değil, onların milli ve manevi değerlerimize sadık, Türk milliyetçiliğine bağlı olarak yetiştirilmesini ister. Bunda yerden göğe kadar haklıdır, aksi düşünülemez. Bu mutlaka sağlanacaktır.

Türkiye Cumhuriyetinin her kademedeki okulunda cumhuriyetin nesilleri yetişecektir.

Çilekeş Türk anasının en büyük mükafatı, çocuğunun hayırlı evlat olduğunu görmektir». «Çarşı, pazar fırın gibidir».

Demirel, fukaralıktan kurtulmanın yolları olduğunu ancak ulusal ve manevi değerlerini yitiren bir millet zenginliğinin huzursuzluk getireceğ'n öne sürerek AP'nin milletin mutluluğu için çalıştığını söylemiş ve konuşma-

(Devamı 7, Sayfada)

Vehbi Koç: Demokrasiye güven azaldı

• Koç, sosyalist ülkelerle ekonomik işbirliğini de sakıncalı buluyor

Ankara, (ÖZEL) — İşadamı Vehbi Koç büyük çalkantılara rağmen demokratik rejimin hala ayakta olduğunu ancak demokrasiye olan inanç ve güvenin sarsılma noktasına sürüklendiğini söyledi. Haftalık Yankı dergisinin sorularını yanıtlayan Koç, devletleştirmenin ülkeye zarar vereceği görüşünü yineledi ve sosyalist ülkelerleekonomik işbirliğini geliştirmenin sakıncalı olduğunu söyledi.

Koç, «Ekonomik alanda ne gibi önlemler alınabilir» şeklindeki soruya verdiği yanıtta aşırı devletçiliğin zararlı olduğunu, hür teşebbüsün gücünden yararlanarak üretimin artırılmasını istedi.

İşçi v eişveren sendikaların yeni bir politika saptamalarını isteyen Koç «Toplu sözleşmel deki ücret tırmanışına ekonomi artık uyumuyor» dedi.

CHP ağırlıklı hükümetin vergi tasarısının, öncekiler gibi vergi kaybını önleyici önlemler yerine vergi verenlerin yükünü ağırlaştırıcı ve kurumlaşmayı engelleyici hükümler taşıdığını öne süren

(Devamı 7. S ·fada)

İran'ın devrik Şah'ı, yakın «dost»ları ABD eski başkanı Ford ve Mısır Devlet Başkanı Sedat ile görülüyor.

Şah, gıyabında ölüme mahkum oldu

Tahran, (ANKA) — İran'da devrim mahkemelerinde gıyaplarında yargılanan, devrik İran Şahı Rıza Pehlevi, eşi Farah Pehlevi ve ülkenin son üç başbakanının da aralarında bulunduğu birçok tanınmış kişiyi idam'a mahkum etiği açıklanmıştır.

Devrim mahkemeleri Başkanı Ayetullah Sadık Halkali'nin açıkladığına göre, gıyaplarında verilen idam kararları, bu kişiler yakalandığında uygulanacaktır.

Ankara'da İran'lı gençlere sa.dırılıyor

• İranlı öğrenciler hükümetten can güvenliğini sağlamasını istedi

• İranlılar saldırıyı Çağlayangil'in damadının düzenlediğini söyledi

Ankara, (A.A.) — Ankara'daki İran'lı kız ve erkek öğrenciler, dün, İran Halkının Fedaileri Örgütü liderlerinden Hamid Eşref'in üçüncü ölüm yıldönümü amacıyla, İran Kültür Evi'nde düzenledikleri bir anma töreninde.

Anadolu Ajansı'na yaptıkları açıklamada, Ankara'nın bazı semtlerinde kalmakta olan İran'lı öğrencilerin evlerinin son günlerde, geceleri sağ görüşlü kişilerce, basılıp kurşunlandığını söylemişler ve can güvenliklerinin Türkiye hükümetince sağlanmasını istemişlerdir.

Kendilerine karşı sürdürülen baskıların, Dışişleri

(Devamı 7. Sayfada)

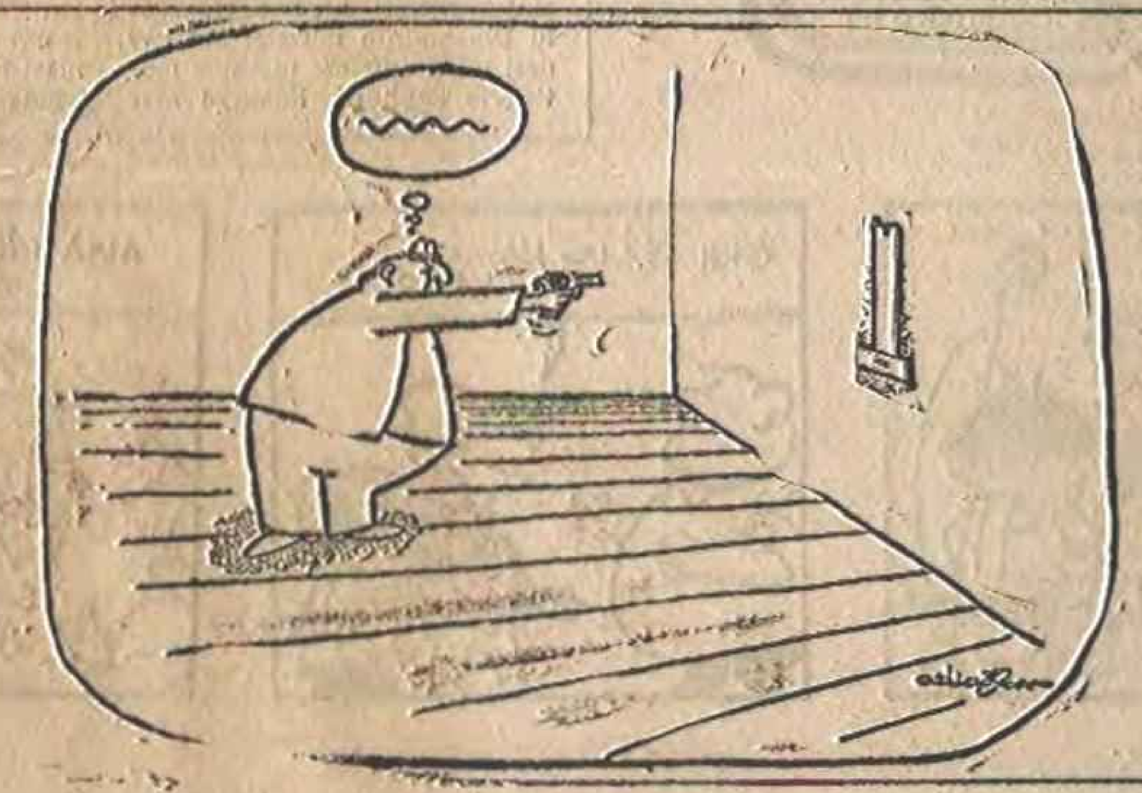
Almanya'da Kürtler gösteri yaptılar

• Gösterciler Türkiye'deki Kürt nüfus için dil ve kültür özgürlüğü istediler

Frankfurt, (ANKA) — Federal Almanya'nın Frankfurt kentinde 400 kadar kurt gösterici bir yürüyüş yaparak Tü iye'deki kürtlere baskı yapılacağını iddia etm. .erdir.

Olaysız geçen yürüyüşten sonra Türkiye'nin Frankfurt Başkonsolosluğu önünde toplanarak gösteri yapan kürtlerin, Türkiye'de yaşayan ve

(Devamı 7. Sayfada)

BORTAŞ'TA 750 işçi greve başladı

• DEV MADEN-SEN BİRİNCİ VE İKİNCİ YIL İÇİN 150'ŞER LİRA ÜCRET ARTIŞI TALEP ETTİ

DİSK'e bağlı Dev Maden-Sen, uzun süredir devam eden toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine Bursa'da kurulu BORTA işyerinde grev ve başlamıştır. Dört gündür devam eden greve işyerinde çalışan 750 işçinin tümünün katıldığı bildirilmiştir.

Dev Maden-Sen yetkilileri işverenden, birinci ve ikinci yıl için 150'şer lira ücret artışı talebinde bulunmuşlardır. Ancak işveren ..aştırma kurulunun kararı kabul etmemiştir. Sendika ..tkilileri işverenin katı tut ..unun greve gidilmesine y. açtığını, grevin, BORTA işçilerinin haklarının alınana dek süreceğini bildirmişlerdir.

Bu arada Dev Maden-Sen Genel Sekreteri Hacı Kaba-

(Devamı 7. S· fada)

Yüceler: Mazot sıkıntısı yüzünden üretim düşmeyecek

• BAKANA GÖRE, 1979 HUBUBAT ÜRETİMİ NORMAL SEVİYEDE OLACAK

Eskişehir (AA) — Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler, mazot sıkıntısı yüzünden üretim düşüklüğünün söz konusu olmadığını belirtmiş, «Son aylarda Eskişehir, Konya ve Ankara bölgeleri normal yağış alamamıştır. Bu yüzden bu bölgelerde üretimin düşük olma endişesi baş göstermiştir» demiştir.

Eskişehir CHP İl Kongresine katılan Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler, A.A. muhabirine verdiği demeç

(Devamı 7, Sayfada)

GÖRÜŞLER

Özlem ÖZGÜR

İhanetin bedeli

CAMP David ihanetinin bedeli olarak, ABD, bir kalemde Mısır'a ikibuçuk milyar dolar büyüklüğünde ekonomik ve askeri yardım yapıyor.

CHP ağırlıklı hükümet, onaltı ayını doldurup onyedisine girdi. Ve Ecevit hükümeti, onaltı aydır bekleyiş içinde... «Yeşil ışık» bir türlü yakılmadı. «Umut»un beklediği taze para bir türlü gelmedi.

Guadeloupe doruğunun üstünden tam dört ay geçti. Ocak ayının başında, Guadeloup'ta biraraya gelen Carter, d'Estaing, Schmidt ve Callaghan, Türkiye'ye yardım konusunu ele almış, ve CHP ağırlıklı hükümete yeni bir «umut ışığı» yakmışlardı.

Ne var ki, tüm bu bekleyişlere karşın, Türkiye'ye henüz beş kuruş dahi verilmiş değil. Peki ama neden? CHP ağırlıklı hükümet, IMF'nin tüm isteklerini bir bir yerine getiremedi mi? Devaluasyonlar mı yapmadı? Yüzde yüze varan zam paketleri mi açmadı? Tarımsal ürünlerin taban fiyatlarını mı düşük tutmadı? Maaş ve ücretlerin dondurulması için önemli adımlar atan, bunların tüm yükünü emekçi yığınların sırtına yükleyen Ecevit hükümeti değil mi?

Tüm bunlara karşın, CHP ağırlıklı hükümetin istediği bir miktar «taze para» niçin verilmiyor?

Bunun birbiriyle yakından ilişkili iki nedeni var. Birincisi dünyamızda ve yöremizde hızla değişen koşullar, emperyalist odakların yeni yeni dayatmalar yapmasına neden oluyor. Önceki hafta, Ankara'ya gelen ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı ve Carter'in özel temsilcisi Christopher Türkiye'nin istediği birbuçuk milyar dolar büyüklüğündeki «taze para»ya karşılık ABD'nin isteklerini açık bir dille Ecevit'in kulağına fısıldadı.

ABD birbuçuk milyar dolar büyüklüğündeki «taze para»ya karşılık yeni üsler açılmasını, İran'daki ABD üslerinin ve kitle kırım silahlarının Türkiye'ye aktarılmasını istiyor.

İstenen yalnızca bu değil: Türkiye'deki kırım silahları ve casusluk üslerindeki dinleme araçları daha gelişmişleriyle değiştirilsin isteniyor... Bugün yalnızca ABD ve Federal Almanya'daki üslerde bulunan «orta menzilli füze»lerin, Türkiye'deki üslere de yerleştirilmesi ve bu füzelerin namlularının Sovyetler Birliğine çevrilmesi isteniyor...

Anlaşılan o ki, ABD emperyalizminin bu akıl almaz dayatmalarının önemli bir bölümüne, Ecevit «evet» demiştir. Nitekim, Christopher'in Türkiye'den ayrılmasından sonra ABD Dışişleri Bakanlığı bir açıklama yaparak Christopher'in Ankara temaslarını «yeni bir atılım» olarak nitelemiştir.

Şimdi merak edilen şudur: Birbuçuk milyar dolara, bu yeni kölelik anlaşmalarına kimler imza atabilecektir? Ecevit ve CHP ağırlıklı hükümet böylesi bir ihanet belgesini imzalamayı göze alabilecekler midir?

Eğer, CHP ağırlıklı hükümet ABD'nin bu yeni isteklerine de evet derse, Camp David'den sonra, bu anlaşma son yılların ikinci büyük ihaneti olacaktır...

Hem de birbuçuk milyar dolar gibi küçük bir bedel karşılığı, çok büyük bir ihanet...

Bugüne değin, «taze para»nın gelmeyişinin «yeşil ışığın» bir türlü yakılmayışının bir başka nedeni daha var. Emperyalist odakların, eskiden beri istedikleri hükümet modeli bir türlü hayata geçirilemedi. Tekelci sermayenin amaçlarına da uygun düşen bu istek bugünkü hükümetin iyice yıpratılması ve sonuçta tepetaklak alaşağı edilmesidir. Yerine düşünülen hükümet modeli ise bir CHP-AP koalisyonu ve hatta oluşturulabilirse, ordunun da desteğiyle «milli koalisyon» ve «tarafsız başbakan» yutturmacası adı altında, açık faşist bir yönetimin dayatılmasıdır...

Mao'cu bozkurtların, hain Perinçek çetesinin, «Aydınlık adındaki «karanlık» gazete'de aylarca işlediği de böylesi bir yönetim değil midir?

FORUM

- SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN ORTA ASYA CUMHURİYETLERİNDE VE SOSYALİZM YOLUNA KOYULMUŞ ASYA ÜLKELERİNDE TARIM TOPRAK SORUNUNUN KÖKÜNDEN DEĞİŞTİRİLMESİ İKİ AŞAMADAN GEÇMİŞTİR
- TARIM SORUNUNUN ÇÖZÜLMESİNİN YOLLARI VE ARAÇLARI NELERDİR? HERKESCE BİLİNDİĞİ GİBİ TARIMIN GERİKALMIŞLIKTAN KURTARILMASININ ZORUNLU KOŞULU TEKNİK-EKONOMİK MODERNLEŞTİRMENİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİDİR

TARIM SORUNU VE KÖYLÜLÜK (3)

Bir tartışma

Bu, yığınların yiyecek gereksinimleri ve gelişme halindeki endüstrinin ise hammadde gereksinimlerinin artışıyla, tarım ürünleri üretimi arasındaki dengesizliğin büyüdüğü anlamını taşımaktadır. Gerikalmışlığın toplumsal-sınıfsal nedenleri, kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinin çeşitli biçimlerinin ve geçici durumlarının üstünlüğünü sürdürmeleridir. Bütün bunların ortay sonucu ise, köylülerin ezici çoğunluğunun perişan durumda olması ve köylülüğün emek potansiyelinden ancak kısmen yararlanılmasıdır.

Tarım sorunun çözülmesinin yolları ve araçları nelerdir? Herkesce bilindiği gibi tarımın gerikalmışlıktan kurtarılmasının zorunlu koşulu teknik-ekonomik modernleştirmenin gerçekleştirilmesidir. Ama bu işlem, ancak tarımsal ilişkilerin köklü bir biçimde yeniden düzenlenmesiyle, büyük toprak iyeliğinin ortadan kaldırılmasını ve köylülerin emeğiyle devletin desteğini kaynaştıran çeşitli biçimlerin yaratılmasını kapsayan devrimci bir toplumsal modernleştirme arasında birlik kurulmakla gerçekleştirilebilir.

Sovyetler Birliği'nin Orta Asya Cumhuriyetlerinde ve sosyalizm yoluna koyulmuş Asya ülkelerinde tarım toprak sorununun kökünden değiştirilmesi iki aşamadan geçmiştir. Birinci aşamada anti-feodal demokratik değişimler yapılmıştır. Bunun amacı köylülere uygulanan kapitalizm öncesi sömürü biçimlerini ortadan kaldırmaktı. Bu aşama, çeşitli ülkelerin somut koşulları gereğince, çeşitli süreler içinde gerçekleştirilmiştir. Ama her yerde ortak yanı şu olmuştur: «Toprak (hayvanlar), onu işleyenindir (bakanındır).»

Bu ilkelerin, genel burjuva-demokratik içeriğinde, belirli anti-kapitalist çizgiler de vardır. Ve bunun ardıcıl olarak uygulanmasıyla sadece feodal iyelik ortadan kaldırılmıyor, aynı zamanda feodal ve kapitalist sömürü metotlarını (ücretli emek) birleştiren toprak sahiplerinin konumları sarsılmış oluyordu. Dolayısıyla ilk aşama, tarihsel bakımdan ikincisini hazırlıyor, anti-kapitalist nitelikte önlemleri kapsıyordu. Yeniden düzenlemenin hukuksal temelinde toprağın millileştirilmesi yatıyor, elkonan büyük topraklar üzerinde devlet işletmeleri kuruluyordu.

İkinci aşamada artık sosyalist içerik başta geliyordu ve amaç, Lenin'in kooperatif planına ve her cumhuriyetin, her ülkenin somut koşullarına göre, toplumsal, kollektif işletmeler biçimini örgütlemek ve pekiştirmekti.

Bu, yalnız özel iyelik temeline dayalı yoksul köylülerin sömürülmesini ortadan kaldırmakla kalmıyor, aynı zamanda tarım üretiminin teknik bakımdan modernleşmesi için zorunlu toplumsal temeli oluşturuyordu.

Sovyetler Birliği'nin Orta Asya cumhuriyetlerinde tarım sorununun sosyalistçe çözümünün Bolşevik Partisi'nin yönetiminde Rus işçi sınıfının, tüm halkı bu cumhuriyetlere yaptıkları çok büyük, belirleyici yardımlarıyla sağlandığını ayrıca belirtmek gerekir. Bu olgu da dünyanın ilk sosyalist devletinde halkların karşılıklı yardımlaşmalarını ve enternasyonal kardeşliğini öngören Leninci ilkelerin nasıl yaşamda gerçekleştiği görülmektedir. Çarlık İmparatorluğunun bu geri kalmış acımasızca sömürülen bu bölgelerinde tarım alanında sağlanan köklü dönüşümler, özgürlüğüne kavuşan Asya ve Afrika halkları ve herşeyden önce sosyalist gelişme yoluna koyulan ülkeler için esinleyici bir örnektir.

Konferansta, Moğolistan Halk Cumhuriyeti'nde tarımın sosyalistçe yeniden düzenlenmesinde edinilen deneyimler, (N. Jagvaral, A. Minis, H. Dagdondov vb. gibi Moğolistanlı yoldaşlar tarafından) çok yanlı olarak aydınlatıldı.

N. Jagvaral konuşmasında şunları belirtti: 1921 yılındaki halk devriminden önce Moğolistan Asya'nın en gerikalmış ülkelerinden biriydi. Ülkede feodalizm-kölelik ilişkileri egemendi. Eski Moğolistan'da, yaygın gezgin hayvancılık dışında, ekonominin diğer kolları hemen hemen bilinmiyordu. Moğolistan aratları (köylüleri) gerikalmışlık ve cahillik içinde yaşıyorlardı. Hemen hemen bütün nüfus alfabesizdi. Emekçiler, yabancı ticaret firmaları tarafından olduğu kadar, yerli feodaller tarafından da acımasızca sömürülmekteydi. Bütün bunlara ancak Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin dolaysız etkisiyle utkuya ulaşan halk devrimi son verebildi.

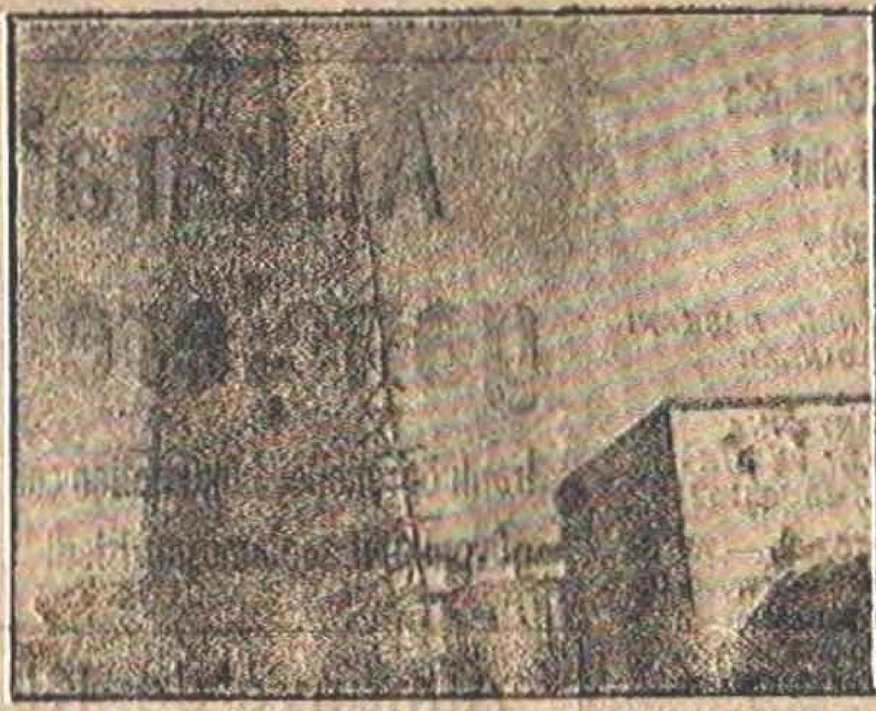
Devrimin demokratik aşaması sırasında (1921-1940) aratların kölelikten kurtarılması, toprağın millileştirilmesi, feodal iyeliğin ortadan kaldırılması, din kurumlarıyla ilgisi olan ve olmayan tüm feodalların elindeki sürülerin aratlara teslimi, aratların ekonomik girişimlerini desteklemek yoluyla natürel işletmelerin yavaş yavaş küçük sürü ekonomisi haline getirilmesi, kooperatifleşmenin ilk biçimlerinin yaratılması gibi önemli ödevler çözülmüş oldu.

Demokratik dönüşümlerin başarıyla yerine getirilmesinden sonra, ülkemizde Leninci kooperatif planının temeline dayanılarak, tarımın yeniden düzenlenmesi ödevinin gerçekleştirilmesine geçildi. Bireysel arat işletmelerinin kooperatifleştirilmesi, birkaç aşamadan geçilerek, 50 yıllarının sonunda tamamlanmış oldu.

O günden bu yana 20 yıl kadar zaman geçti. Bu süre içinde Köy Ekonomist Birlikleri (KEB) iri sosyalist kooperatif işletmelere dönüştü. Öyle ki daha önce varolan yüzlerce özel işletmenin yerini alan 257 KEB ile 57 devlet köy ekonomisi işletmesi bugün hayvansal üretimin büyük bir kısmını sağlamaktadır.

(Devam Edecek)

YURT HABERLERİ

Restorasyon çalışmaları 13 yıldan beri tamamlanamayan Siirt'in Ulucamii (Foto: ABC)

Siirt'teki Ulu Camiin restorasyon çalışmaları 13 yıldır sürüyor

Siirt, (ABC) — Siirt'te yapım tarihi belli olmayan, ancak eldeki bilgilere göre Selçuklu sultanlarından Muggizüd din Mahmut tarafından 1129 yılında onarılan tarihi Ulucami 1966 yılında başlayan restore çalışmaları askıya alındığından yer yer yıkılmaya başlamıştır.

Tuğla ve türkuvaz mavisi çini karışımı bezemelerle süslü Ulucaminin minaresinin gövdesi ise geometrik mozayik motiflerle kaplıdır. Sakarya Mahallesi sınırları içinde bulunması nedeniyle yerli ve yabancı turistlerin büyük ilgisini çeken caminin restorasyon için kurulan iskeleleri de 13 yıldan beri bakılmaması nedeniyle çökmüştür.

Siirt'te camiin onarımı için kurulan komitenin yetkilileri konuyla ilgili olarak Vakıflar Genel Müdürlüğü ile ortaklaşa çalışmalara başlamışlar, genel müdürlük camiinin restorasyonunun tamamlanması için 1 milyon 500 bin lira ödenek ayırmıştır.

YORUM

Oya BAYDAR

Batur paşa sert istiyor

Geçtiğimiz günlerde CHP'li Muhsin Batur Paşa, işlerin düzelmesi için «sertlik» istedi. Batur'un çözüm olarak istedikleri, madde madde sıralanırsa, işin özeti: «işçi ücretlerini dondurun; demokratik hak ve özgürlüklerin zerreciği bile kalmışsa ortadan kaldırın; kişinin tüm özgürlüklerini her an gerekçesiz askıya alabilecek bir polis düzeni kurun, adına da «olağanüstü hal yasası» deyin; ne kadar demokratik dernek, kuruluş, hatta sendika varsa göz açtırmayın»dan ibaret.

Muhsin Batur 12 Mart paşalarındandır, 12 Mart muhtırası altında imzası vardır. Böyle sert önlemler istemesi bu bakımdan pek de yadırganamaz. Ama Sayın Batur, aynı zamanda CHP'lidir. Savundukların hiçbiri CHP'nin programıyla, görüntüsüyle, hele hele CHP'ye oy veren seçmenlerin, yığınların istemleriyle uyuşmaz. Batur'un dile getirdiği özlemleri, bu açıklıkla, bugüne kadar AP, MHP, CGP sözcüleri bile dile getirememişlerdir. Kimileri «Fena mı yani, medeni cesaret gösterdi Batur Paşa» diyebilirler. Ama cesaretin gerçekten «medeni» olabilmesi için en azından çağdaşlık çizgisi içinde bulunması gerekmez mi.?

Günümüzde, yurtdışında, Avrupa Parlamentosunda konuşan Başbakanımızın boynunun en bükük olduğu, ikna edebilme yeteneğinin en düşük kaldığı nokta, Türkiye'de işçi sınıfının öncü partisinin neden yasak olduğu sorusuydu. Başbakan, bu soru üzerine, kendisinin ve partisinin Türkiye'de her çeşit özgürlükten yana olduğunu, işçi sınıfının partisinin özgürleşememesinin Türkiye demokrasisi adına bir eksik olduğunu söylemek zorunda kaldı. İşin ilginç yanı, Başbakan bu sözleri ancak Türkiye sınırını aşınca söyleyebiliyor. Türkiye'de son zamanlarda ağzından böyle bir söz duyabilmenin bile olanağı kalmadı. Başbakan böyle diyor ama partilisi Sayın Batur, şu kırık dökük özgürlüklerin bile kaldırılmasından yana, bunları bile çok görüyor Türkiye halkına.

Sayın Batur'un tavrı, dilekleri ve önerileri, aslında yadırganmamalı. Türkiye gibi toplumlarda, işler sıkıya girince, gerçek çözüm bir türlü bulunamayıp çaresizlik artınca, yığınların bezginliği son haddine varınca, beyni burjuva propagandasıyla yıkanmış sokaktaki adam «bize bir eli sopalı gerek» diye söylenmeye başlar. Gerçek çözümü göremeyenler, çözümü eli sopalılarda ve sertlikte ararlar. Sayın Batur da bu bilinç düzeyinin pek üstüne çıkamıyor. Kafa koşullandırılmışlığını, her kötülüğü özgürlüklerden bilme saplantısını, temel hak ve özgürlükler kısıtlandı mı, sorunların çözümlenebileceği yanılgısını, kendi üslubuyla tekrarlıyor.

Oysa tüm dünyada ve Türkiye'de yaşananlar, toplumsal bunalımı aşacak çözümün sertlikte ve eli sopalılarda değil, çağın en ileri sınıfının ve onun öğretisinin tüm özgürlüklere kavuşmasında, toplumun ileriye açılmasında olduğunu her an gösteriyor.

Özgürlüklerden korkmayalım. «Anarşi»yi de, dağınıklığı da, belirsizliği de aşacak gerçek güç demokratik özgürlüklerin tam ve kısıntısız tanınmasıdır. O zaman ak koyun kara koyun ortaya çıkacak, pek çok oyun bozulacaktır.

SÖZKONUSU ÖRGÜTLER RODEZYA'DA IRKÇI BEYAZ AZINLIĞI DEVİRMEK İÇİN SİLAHLI MÜCADELE VERİYOR

Zapu va Zamu ortak komutanlık kurdu

Nairobi, (A.A.) — Rodezya'nın ırkçı beyaz azınlık rejiminden kurtarılması için silahlı mücadele veren siyah gerilla liderleri Joshua Nkomo ve Robert Mugabe, aralarında uzun süredir varolan ayrılıkları gidererek, Zapu ve Zanu gerilla örgütlerini ortak bir askeri komutanlık altında birleştirme kararı almışlardır.

İki örgüt liderinin, Etiyopya'da yaptıkları üç günlük görüşme sonunda söz konusu kararı aldıkları, resmi Etiyopya Radyosu tarafından açıklanmıştır.

Radyo, iki gerilla liderinin, iktidara geldikleri zaman kabul edecekleri anayasa taslağının ilkeleri üzerinde de anlaşmaya vardıklarını da bildirmiştir.

Angola ve Zambiya ırkçı saldırganlara karşı ortak ordu kuruyor

Lusaka (ANA - DPA)

Angola ve Zambia'nın Güney Afrika ve Rodezyaya saldırılarına karşı büyük bir ordu oluşturma kararı [illegible]ları bildirilmekte.

Zambia Devlet Başkanı Kenneth Kaunda ve Angola Devlet Başkanı Agostinho Neto, Zimbia'nın Ndola kentinde iki gün süren görüşmelerinden sonra yaptıkları açıklamada, ırkçı beyaz azınlık rejimlerinin ülkelerine yaptıkları saldırıların durdurulması konusunda yapılacak çalışmalar üzerinde durduklarını belirtmişlerdir. Angola ve Zambia Devlet Başkanları ülkelerinden birine yapılan saldırının diğerine de yapılmış sayılması konusunda da karara varmışlardır.

Kiprianu: BM kararları tüm dünyayı bağlar

Lefkoşe, (A.A.) — Kıbrıs hükümet başkanı Spiros Kiprianu, Kıbrıs'la ilgili Birleşmiş Milletler kararlarının sadece Türkiye ile Kıbrıs'ı değil, tüm dünyayı bağladığını söylemiştir.

Kiprianu, Lefkoşe'de yaptığı konuşmada, Rauf Denktaş'la zirvede Kıbrıs sorununun tüm yönlerinin derinliğine inceleneceğini söylemiştir.

Kiprianu, 1977 Şubat ayında Denktaş'la Makarios arasında varılan ilke anlaşmasının öngördüğü yol gösterici dört ilkenin hala geçerli olduğunu söylemiş, ancak Birleşmiş Milletler kararlarının Kıbrıs sorunu için daha kesin ve esaslı faktörleri içerdiğini ifade etmiştir.

Bir dakika!

HİDROJEN BOMBASI HALKIN İSTİFADESİNDE

ABD'de, hidrojen bombasına ait sırlar uzun süredir bir kütüphanede "halkın istifadesine" sunulmuştur.

Bu arada Dimitri Rotow adlı "bağımsız bir araştırmacı", bu sırları kütüphaneden alarak haftalarca incelemiştir.

Sosyalist ülkelerden alınan yardımla yeniden donatılan Afgan ordusu, Nisan Devrimi'nin birinci yıldönümünde Kabil'deki kutlamalara katılıyor.

AFGAN ORDUSU YENİDEN DONATILDI

DIŞ HABERLER SERVİSİ — Davud rejiminin yıkılmasından bu yana geçen 1 yıllık sürede, sosyalist ülkelerden aldığı yardımla Afganistan'ı ordusunu yeni baştan donatmıştır. Nisan ayı sonlarında devrimin birinci yılını, geniş kapsamlı tören ve şenliklerle kutlayan Afganistan'da, başkentte düzenlenen resmi geçit törenlerine ordu da katılmıştır. Muhammed Nur Teraki yönetimi, iktidara gelmeden önce Devlet Başkanı Davud'un entrikalarını engellemişti. Bütün bu olaylarda, eski Devlet Başkanı Davud ordunun desteğine güvenmiş ve ülkede birtakım tasfiye hareketlerine girişmişti. Ancak, Davud'un planları geri tepmiş ve ordunun devrimi desteklediği ortaya çıkmıştı.

Konferans Lübnan ile dayanışma çağrısında bulundu

İslam Konferansında Uganda'nın içişlerine müdahale kınandı

Fez (A.A.) — İslâm Ülkeleri Dışişleri Bakanları 10. Konferansında Uganda ile ilgili iki karar tasarısı kabul edilmiştir.

Birinci karar tasarısında Uganda'nın içişlerine karışılması kınanmış, bu ülkenin İslâm Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansında temsil edilmeyişinden duyulan üzüntü belirtilmiştir. Sözkonusu karar tasarısında her ülkenin egemenliğine saygı gösterilmesi üzerinde durulduktan başka Uganda'da yaşayan insanlar arasında her türlü din ve inanç farklılıkları yüzünden kişilere ayrı bir işlem uygulanmasının yakışıksızlığı ifade edilmiştir.

Kabul edilen ikinci tasarıda da, müslüman ülkeler arasındaki dayanışma fonu'ndan Sudan'a, elden geldiğince yardımda bulunulması salık verilmiş ve yapılacak yardımın Sudan'a sığınan Ugandalı mülteciler için kullanılacağı anımsatılmıştır. Bu amaç doğrultusunda İslâm Bankası ile öteki İslâm kuruluşlarının da Sudan'a mali yardımda bulunmaları öğütlenmiştir.

LÜBNAN'A DESTEK

Konferansa sunulan karar tasarısının Lübnanla ilgili bölümünde ise, İsrail'in, Güney Lübnana karşı giriştiği sürekli saldırılar kınanmış ve BM Güvenlik Konseyinden, Güney Lübnanla ilgili olarak kabul ettiği karar tasarılarındaki hükümleri uygulatmak için gerekli önlemleri alması istenmiştir.

İslâm Konferansı sonunda yayınlanacak olan karar tasarısında Kıbrıs konusuna da yer verilmiş ve konferansın, tarafların, toplumlararası görüşmelerle soruna çözüm bulacaklarına inandığı kaydedilmiştir.

Konferans karar tasarısında, Türk ve Rum Toplumlarının adada barış içinde bir arada ve tek bir yönetim altında yaşamalarına olanak verecek denge ilkesinin desteklendiği de ifade edilmiştir.

OLAYLAR VE GERÇEKLER

A. Bilge DİCLELİ

ÖKÇÜN SUSMAYI TERCİH ETMİŞ

İslam Konferansında Türkiye'nin «Araplar arasındaki uyuşmazlığın dışında kaldığı» ilan edildi. Gazete haberlerine göre, Dışişleri Bakanı Ökçün, Mısır'la ilgili kararda, «dayanışmayı korumak için bir şey söylememeyi» tercih etmiş. Böylece ülkemiz, radikal kararlar almaktan, taraf tutmaktan kurtuluyormuş.

Bu türden politikaları MC hükümetleri çok izledi. Bir İslam Ülkeleri Konferansında CHP ağırlıklı hükümet tarafından hayli eleştirilen MC döneminin bir dışişleri bakanı aynı tavrı izleseydi, acaba Sayın Ökçün buna karşı susmayı tercih eder miydi? Kendisini kişi olarak tanımadığımızdan, bu konuda bir yargıda bulunarak haksızlık etmek istemiyoruz. Ama Ökçün'ün Fas'da yaptığı açıklama ile MC'ci bir dışişleri bakanının tavrı arasında, ne yazık ki bir fark olmadığını açıklamadan da geçemeyiz.

İslam Konferansında söz konusu olan Araplar arası bir sorun değildir. Sorun, emperyalizmin, siyonizmin Sedat ile yaptığı işbirliğinin kınanmasıdır. Söz konusu olan, Filistin halkının haklı davasının desteklenmesi, emperyalizmin ve siyonizmin Ortadoğu'daki yayılma politikasına set çekilmesidir.

CHP ağırlıklı hükümet Filistin halkının haklı davasını desteklediğine ilişkin pek çok açıklamada bulundu. Bu açıklamaların kağıt üzerinde kalan boş sözler olmadığının kanıtlanması için Fas'daki toplantı, önemli bir olanaktı. Ancak Mısır'a karşı tavırsızlıkla hükümet, söyledikleriyle yaptıkları arasında dağlar kadar fark bulunduğunu bir kez daha ortaya koymuş oldu.

Yuvarlak sözler, boş laflar, pek çok şeyi içerdiği zannedilen ancak hiçbir şey ifade etmeyen nutuklar, MC dışişlerinin, ondan öncekilerin ana özellikleri olarak ülkemizde hayli tepki uyandırmıştır. Bugün AP işbaşına gelse, ya da kimilerinin özlediği «geniş tabanlı koalisyon» gerçekleşse yine aynı politika izlenecektir. Dünya platformuna çıkıldığında, açıkça emperyalizmin güdümünde bulunulduğu gizlenecek, ama oylamalarda kaldırılan ya da «sükut ikrardan gelir» doğrulayarak kaldırılmayan eller emperyalizmi onaylayacaktır.

Evet, ne yazık ki Ökçün İslam Konferansında, partisinin, hükümetin yaptığı açıklamalara hiç de uymayan bir tavır içine girmiş, Filistin konusunda susmayı tercih etmiştir.

Ökçün'ün bu tavrı «senin sırtında yumurta küfesi yok. İMF ile anlaşma gündemdeyken, başka türlü davranmak mümkün mü?» biçiminde yaklaşımlarla hoş gösterilmeye çalışılmamalıdır. Sırtında nice yumurta küfesi olan pek çok devlet, bu konferansta açıkça tavır koymaktan hiç de çekinmemişlerdir. Türkiye'nin, gazetelerde, «Araplar arasındaki uyuşmazlık» olarak nitelendirilen Ortadoğu sorunu ile ilişkisi üslerle, İran'daki Amerikalıların boşaltılmasıyla, İran'daki üslerin taşınması sorunuyla bu kadar açık seçik ortadayken, Mısır'a karşı tavırda susmak yolu, emperyalizmin yayılmacı ve saldırgan politikasına açmak demektir. Filistinlilere, «aman kardeşim, kalbim seninle, sen haklısın, ama ben de seni öldürmeye mecburum» demektir.

DIŞ BASINDAN SEÇMELER

Granma

[KÜ]BA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ YAYIN ORGANI HAFTALIK İNGİLİZCE

LATİN AMERİKA'DA KAN TİCARETİ

Jose A. Benitez'in, Havana'da yayınlanan Granma Gazetesinde çıkan ve Latin Amerika'da kan ticaretini inceleyen bir yazısını sunuyoruz:

ABD emperyalizmi değişmez olarak, Amerika'mızı büyük bir hammadde deposu ve ABD büyük sermayesinin, temel ürünleri, yatırımlar, işsizler, cahiller, aç çocuklar, yaşayanlar ve ölüler üzerinde kârlı iş alanları kurabilmesi için eşi bulunmaz bir av sahası olarak görmüştür.

Bu yüzyılın ilk onyıllarında, (1919'un Şubat'ında), Pan-Amerikan Birliği adı verilen birliğin bülteni, Latin Amerika'nın geçmişte Birleşik Devletler için bir depo olduğunu ve gelecekte de böyle olacağını söylemişti.

Bültene göre, o zamanlar depodan alınıp götürülen temel ürünler arasında, bakır, vanadyum, wolfram, demir, altın, gümüş, kurşun, petrol yün, kauçuk, palmiye, zamk, deri, kürk, nitrat, şeker, kahve, kakao, et, meyve ve tütün bulunuyordu.

100 yıl boyunca durum böyle -ya da daha kötü- oldu.

Ama öyle bir zaman geldi ki, kandan başka Latin Amerika halklarından sömürecekleri hiç bir şeyleri kalmadı - ve onlardan kan sömürmek, yeni başladıkları işin ta kendisi oldu.

Bu bir mecaz değildir. Kanlarını Hemo Carribean Şirketi'ne satmak üzere Port au-Prince'de Remparts caddesindeki, kirli, iki katlı binanın önünde kuyruğa giren şanssız Haitililer bunu çok iyi biliyorlardı.

Açlık üzerine yazılacak bir yazı bile, milyonlarca insanın öyküsü olabilir,

Hemo Carribean Şirketi ve onun gibileri, Armour Pharmaceutical, Cutter ve Dow Chemicals gibi uluslararası ABD şirketleri ile iş yapmaktadırlar. Ve bu sonuncusu, (Dow Chemicals), ABD emperyalizminin binlerce Vietnamlıyı diri diri kızartmak için kullandığı napalm bombalarını üretmekle ünlüdür. Uluslararası vampirlerin neden olduğu bir dünya skandalının ardından, bu tüccarlar şimdilik kan ticaretine geçici olarak ara vermek zorunda kaldılar.

Meksika'nın günlük gazetesi El Dia, geçen Şubat'ta Managua, kentinin, «Karayiplerdeki sömürü birimlerinden ABD ve Avrupa pazarlarına ticari kan akışını sağlayan karmaşık bir uluslararası şebekenin, bölgedeki anahtar merkezi» olduğunu yazmıştı.

Kan ticareti oldukça kârlıdır: kan veren kişilere bir litre kan başına üç dolar verilir ve bu kan daha sonra ABD'de ve diğer kapitalist ülkelerde litresi 35 dolardan satılır. ABD emperyalizminin şimdi kıtadan sömürmekte olduğu bu yeni «ham madde» nin sağladığı kâr yüzde, % 1000'e yakındır - Somoza ve uluslararası vampirlerce cebe indirilecek semiz bir para.

ПРАВДА

SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ GÜNLÜK YAYIN ORGANI

D'ETTAING'IN SSCB ZİYARETİ

«Pravda», Fransa Cumhurbaşkanı Valery Giscard D'Estaing'in geçenlerde SSCB'ye yaptığı resmi ziyaretin sonuçlarına ayırdığı uluslararası yorumda şunları yazıyor: «Politika ve ekonomi, bilim ve kültür alanındaki Sovyet-Fransız işbirliği dinamik olarak gelişiyor ve yumuşamanın kendine özgü barometresi oluyor. Bu işbirliği, toplumsal düzeni farklı devletlerin barış içinde birlikte yaşama örneği olarak her yerde her zaman büyük ilgi uyandırmış ve uyandırmaktadır.» Gazete, Leonid Brejnev'in Valery Giscard D'Estaing'le yaptığı görüşmeler sırasında güncel uluslararası sorunlara büyük yer verildiğini kaydediyor. Görüşmelerin başlıca sonucu, iki ülkenin işbirliğinde yeni ufukların açılmasıdır. «Sovyetler Birliği ve Fransa arasındaki işbirliğinin daha da geliştirilmesine ilişkin program gibi bir belgenin, yumuşama ve barış yararına taşıyacağı önemi yeniden değerlendirmek zordur, - diye belirtiyor «Pravda." - Bu programın kabulü çok büyük politik bir aşamadır. Programda sadece on beş yılda aramızda ortaklaşa olarak elde edilmiş olan tüm olumlu hususlar pekiştirilmekle kalmıyor. Sovyetler Birliği ve Fransa yakın ve benzer amaçlar izliyorlar ve kendi halklarının ve tüm insanlığın barışçı geleceği için etkin işbirliğinde bulunmak istiyorlar». Ziyaret sırasında imzalanan 1980-1990 dönemine ait SSCB-Fransa ekonomik, sanayi ve teknik işbirliğini derinleştirme konusundaki uzun süreli program ve bir dizi hükümetlerarası anlaşmalar hiç kuşkusuz Sovyet ve Fransız halklarının çıkarlarına ve aynı zamanda Avrupa'da yumuşamanın güçlendirilmesi amaçlarına hizmet edecektir, diyor gazete.

الثورة

وحدة • حرية • اشتراكية

SURİYE HÜKÜMETİNİN GÜNLÜK YARI RESMİ YAYIN ORGANI

DEMİREL'İN ECEVİT'E BIRAKTIĞI MİRAS

Bülent Ecevit Başbakan olmasına rağmen hâlâ Türkiye Avrupa'nın hasta adamı olarak tanımlanmaktadır. Nitekim Türkiye'nin ekonomisi kargaşa içindedir, sosyal yapı (yaşantı) da politik çatışmaların neticesinde parçalanmış durumdadır. Bunlara bir de dış ilişkilerin yarattığı kopukluğu ve problemleri eklemek gerekir.

Gerçekten de sağ eğilimli eski Başbakan Süleyman Demirel, Bülent Ecevit'e ekonomik, sosyal ve politik yönden olağanüstü parçalanmış bir ülke bırakmıştır.

Türkiye, tarihinde eşine rastlamadığı bir ekonomik bunalım geçirmekte olduğu gerçeği geçen yaz günlerinde açığa çıkmıştı. Şöyleki: İthalatla ihracat arasındaki fark Türkiye aleyhine 3 milyar 700 milyon dolarlık bir açık yaratmıştır. Dış Bankalara olan borçlar 1,9 milyara varmıştır. Buna karşılık altın ve döviz rezervleri Ocak 1978 başlarında 600 milyon dolardan daha az bir düzeye inmiştir. Bunun sonucu olarak ülkenin tüm ithal mallarına kısıtlamalar getirilmiş, çok önemli ve stratejik olmayan mallara döviz transferi yapılmamıştır. Ayrıca geçen Ağustos ayından bu yana dış bankalara tahakkuk eden borçlar da ödenmemiştir. Enflasyon hızı da 1977'de % 25'den, % 35'e çıkmıştır. İşsizlerin sayısı, faal nüfusun % 20'si demek olan 2,5 milyona çıkmıştır ve bu rakam da sürekli artmaktadır. Tüm bu iç sorunlara birde Kıbrıs sorunu eklenmektedir. 1974 yılındaki Başbakanlığı sırasında Ecevit adaya çıkma emri vermiş ancak bu sorunu köklü olarak çözmeden iktidardan ayrılmak zorunda kalmıştı. Oysa Amerika'nın bu çıkartmayla ilgili olarak Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosu devam etmiştir ve halen de etmektedir. Bu durum ayrıca iki ülke arasında belirli bir gerginliğe neden olmuştur. Sonuç olarak da Türkiye ile Yunanistan arasındaki buzların erimesine de olanak kalmamıştır ve bu konuda hiç bir çaba harcanmamıştır.

Yukarda sözü edilen ve Demirel'den şair Ecevit'e miras kalan tüm bu problemlerin dışında bir de politik çatışmaların meydana getirdiği kan düşmanlığı söz konusudur.

Aslında bu çatışmalar, ülkeyi, nerdeyse bir iç savaş eşiğine getirmiştir. 1960'larda başlayan bu tür çatışmalar ve olaylar 1. MC döneminde zirveye ulaşmıştır. Böylesi bir durum tesadüf değildir. Şöyle ki 1. MC döneminde iktidarda olan Süleyman Demirel'in ortaklarından birisi sağcı, şovenist Milliyetçi Hareket Partisinin lideri Alpaslan Türkeş, diğeri ise dinci bir parti olan Milli Selamet Partisinin lideri Makina Profesörü Necmeddin Erbakan'dır.

14 Mayıs: Varşova Savunma Anlaşmasının 24 üncü yılı

14 Mayıs 1979, Warşova Savunma Anlaşması'nın imzalanmasının 24. yıldönümüdür.

Bilindiği gibi, Warşova Anlaşması Politik Danışma Komitesi'nin 1976 Kasım'ında yapılan toplantısında, dünyadaki bütün askeri paktların karşılıklı olarak ve hemen kaldırılması önerilmişti. Böylece, Batı'da yayılan bütün karşı propagandaya karşın, Warşova Anlaşması'nın bir savunma örgütü olduğu bir kez daha kanıtlanmıştı.

Warşova Anlaşması ülkeleri, Nükleer silahların azaltılması ve tamamen yasaklanmasını, nükleer stokların dünya yüzünden kaldırılmasını, nükleer güçlerin ilk olarak nükleer bombaları kullanan ülke olmayacaklarına ilişkin anlaşma yapılmasını öneriyorlar.

Warşova Anlaşması ülkeleri, dünyanın en büyük silah deposu olan Orta Avrupa'da, nükleer silahlar da dahil olmak üzere, silahlarda ve silahlı kuvvetlerde indirim yapılmasını öneriyorlar. Uluslararası ilişkilerde kuvvete başvurulmaması çağrısında bulunuyorlar. Askeri manevralarına NATO yetkililerini davet edip karşılıklı güven amosferi yaratmaya çalışıyorlar.

Batı ülkeleri sürekli olarak yükseltmeye çalıştıkları silahlanma yarışını haklı çıkarabilmek için, karşılarında "saldırgan" bir "Sovyet tehlikesi"nin bulunduğunun propagandasını yapıyorlar.

Ancak, dünyada silah harcamalarını yükseltmeyen tek ülkenin Sovyetler olması, bu yalanlarını da açığa çıkarıyor. Sovyetlerin, 1970'den bu yana savunma harcamalarında üç kez indirim yaptığından hiç söz etmiyorlar.

Warşova Anlaşması ülkeleri, Helsinki kararlarının yaşama geçebilmesi, barış ve güvenliğin sağlanabilmesi için, kollektif, uyumlu girişimlerde bulunuyorlar. NATO ülkeleri kendi aralarında belli bir birlik sağlayamazken Warşova Anlaşması ülkelerinin böyle davranabilmesi, onların ortak isteklerini, amaçlarını yansıtıyor.

Pekin'de Maocu Kliklerin tasfiye savaşı sürüyor

Pekin (ANKA) — Çin Halk Cumhuriyetinde bir süre önce başlatıldıktan sonra, 6 hafta kadar süreyle önemli ölçüde kayıtlamalar getirilen "özgür eleştiri kampanyası"nın yeniden tümüyle serbest bırakıldığı açıklanmıştır. "Halkın Günlüğü" gazetesinde, parti içindeki bazı "kariyerist unsurların" eleştirileri bastırıp böylelikle "akılları sıra üst düzey yöneticilerine yaranarak" parti kademeleri içinde yükselmeyi planladıkları ve bu unsurların ancak serbest eleştirilerle ayıklanabilecekleri belirtilmiştir.

HİNDİSTAN'DA GÖSTERİ YAPAN 100 POLİS TUTUKLANDI

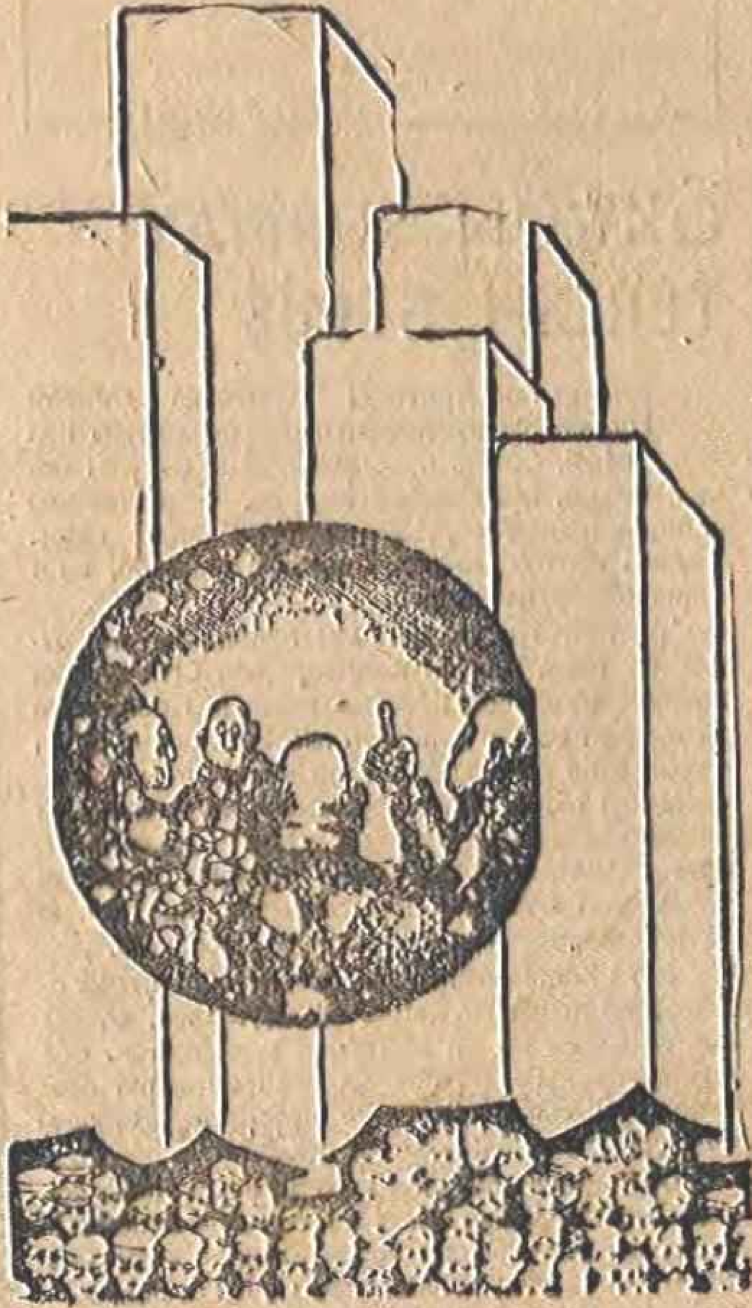
Yeni Delhi (A.A.) — Hindistan'ın Kuzey Eyaleti Pencap'ta, hükümet aleyhinde gösteri yapan polislerden 100'ünün tutuklandığı bildirilmiştir.

Hindistan Haber Ajansının verdiği haberde, gösteri yapan polislerin Mukstar polis karakoluna taşla saldırdıkları ve bazı polisleri yaraladıkları bildirilmiştir.

Çalışma koşullarını ve hükümetin siyasal tutumunu kınamak üzere Pencap eyaletinin diğer 9 bölgesinde de polis gösterileri yapılmış, bölgeye yarı askeri güvenlik kuvvetlerinin gönderildiği bildirilmiştir.

Pencap Eyaleti İçişleri Bakanı R. C. Kapila, gazetecilere verdiği bilgide, 28.000 polisten 2.000 kadarının gösterilere katıldığını ve durumun denetim altına alındığını belirtmiştir.

BELGESEL / BİR SEMİNER

YEREL YÖNETİM VE GÜÇ YAPISI

~ seminer ~

Belediyelerin Yapısal Sorunları

BELEDİYE SORUNLARININ BOYUTLARI

Bugünkü belediye düzeni, kentleşen, değişen toplumun isteklerine, halkın özlemlerine ters düşmektedir. Özetlersek:

1. Belediyelerimizin yönetimine ilişkin kurallar, gelir kaynakları otuz-kırk yıl öncesinin koşullarına göre çıkarılmış, köhneleşmiş yasalara dayanmaktadır.

2. İrili ufaklı belediyeler aynı kurallara, aynı yöntemlere bağlı tutulmuşlardır.

3. Yerel nitelikteki kimi görevler, özellikle sağlık, elektrik, su gibi belli başlı altyapı hizmetleri devletin sorumluluğuna geçmiştir. Planlama, teknik yardım, gecekondu, personel işleri konularında belediyeler üzerindeki özerksel denetim yetkisi genişletilmiştir. Bunun sonucu özellikle (merkeziyetçilik) artmıştır.

4. Yeterli gelir kaynakları sağlanmamış, belediyeler devlet gelirlerinden ayrılacak paylara yapılacak yardımlara avuç açar durumda bırakılmışlardır. Üstelik, bu payların belediyelere dağıtımı büyük kent belediyelerinin aleyhine olmaktadır. Payların ödenmesinde gecikmeler ve farklı uygulamalar görülmektedir.

5. Belediye sınırları içinde yaşayan nüfusun oranı üç katına çıkarken, belediye gelirlerini ntüm kamu gelirleri içindeki oranı aynı kalmıştır.

6. Devletin belediyelere yardımı kamu gelirlerindeki artışa koşut olmamaktadır. Üstelik bu yardımların dağıtımında siyasal ölçülere göre keyfi davranılmaktadır.

Devletle belediye arasında görev ve gelir bölüşümünü amaçlayan temel düzenlemelere gidilmesi zorunludur. Belediyelerimizi içinde bulundukları akçalı bunalımdan kurtarmanın tek yolu, Anayasamızın yerel yönetime görevleriyle orantılı gelir sağlanacağına ilişkin buyruğunu yerine getirmektir. 1961 Anayasasının 116. maddesindeki buyruğu savsaklanmaktadır. Belediyeleri devlete avuç açar durumdan kurtarmak için gerekli köklü önlemlerin alınması zorunludur. Fakat konuyu yalnızca Belediye Gelirleri Yasası çerçevesi içinde ele almak sakıncalıdır. İlk önce, merkezle belediyeler ve öteki yerel yönetim birimleri arasındaki hizmet bölüşümünü, işbölümü ilkeleri saptanmalı, sonra gelir bölüşümü nesnel ölçütlere bağlanmalıdır. Kısacası, akçalı denkleşme (ya da mali tevzin) yoluna gidilmelidir. Böyle bir denkleştirme ile belediyelerin görevlerini sıralarken, bunların gerçekleşmesi için gerekli gelirlerin de belediyelerin serbestçe kullanımına bırakılması yanında, devletin yapacağı yardımların koşullarını düzenlemiş olacaktır.

Devlet, bizde, gelir, kurumlar vergisi gibi, verimli, esnek tüm vergi kaynaklarını elinde toplamıştır. Belediyelere bağımsızca kullanabilecekleri verimli vergi kaynağı bırakmamıştır. Pekçok ülkede olduğu gibi, taşınmaz vergileri, oturma, ticaret, meslek ve işletme vergileri belediyelere bırakılmalıdır. Bizde, emlak vergisinden belli bir yüzdesi (% 50'si) belediyelere bırakılmalıdır. Kanımızca belediye sınırları içindeki taşınmaz vergilerinin tümü belediyelere bırakılmalıdır. Vatandaşların belediye giderlerine, kentleşmenin yüklediği giderlere katılmalarını sağlamak üzere «oturma», geçici oturma vergileri (hemşerilik vergisi niteliğinde) alınmalıdır. İşletme vergisi bugünkü gibi devlete değil, belediyelere bırakılmalıdır. Öbür ülkelerde bu tür tüketim vergileri yerel yönetimin önemli gelir kaynaklarındandır. Ticaret ve meslek sahiplerinin gelirleri de, bu uğraşlarından dolayı belediyelerce vergilendirilmesi olanağı yaratılmalıdır «Üretim» (imalat)la ilgili vergiler de işyerinin bulunduğu yerin belediyesine bırakılmalıdır. Devletçe toplanan «emlak satış» ve «değer artışı» vergilerinin matrahı ile merkezi yönetimin hiç bir ilişkisi olmadığına, taşınmazların değer artışlarının kentleşmenin sonucunda, belediye hizmetlerinin sağlanması sonucunda ortaya çıktığına göre, belediyeye bırakılması yerinde olacaktır. Bugünkü kısır değerlendirme resmi (şerefiye) de böylece kaldırılarak, yerine daha verimli bir vergi kaynağı yaratılmış olur. Öte yandan, devletçe toplanan öteki vergilere belediyeler ek oranlar (munzam kesirler) ekleyebilmelidir. Kentin sağladığı olanaklardan, üstünlüklerden yararlananların, buna karşılık gelirlerinden bir dilimini de gelirin yaratıldığı yerin belediyesine bırakması bu yoldan olanaklaşır.

Yirmi yıldır bir türlü çıkarılamayan belediye gelirleri tasarısının yasalaşması gecikmektedir. Böyle geniş kapsamlı bir yasa yerine ek maddelik bir akçalı denkleştirme yasası, belediyelere devlet bütçesinden belli bir oranın ayrılmasını öngören tek maddelik bir akçalı denkleştirme tasarısı süratle meclisten çıkarılmalıdır. Bugün belediyelerin devlet bütçesinden aldığı payların % 2,4 çevresinde olduğuna göre, bunun en az % 5 olarak saptanması sonucunda bugünkü belediye gelirleri iki katına yükselecektir. Bu payların dağıtımında bugünkü gibi yalnızca nüfus sayısı değil, yerleşmenin dağınıklığı, engebeli oluşu, yüzölçümü, yol uzunuluğu, kişi başına belediye vergi yükü, kişi başına belediye borcu, belediyeye yük, yükleyen okul polis, sosyal yardım, sağlık gibi kamu hizmetleri ile kentsel altyapı ve belediye hizmetlerinin kişi başına ve toplam maliyetleri gibi öbür nesnel ölçüler de dikkata alınmalıdır. Bunun dışında, devletin belediyelere yapacağı yardımlar, toplumun yararına olan hizmetler ile tesisleri özendirmek, denetlemek için bir araç olarak düşünülmelidir. Bu yardımlar «özel amaçlı» yardımlar niteliğinde olmalı, belediyelerarası nüfus, alan, ekonomik düzey farklılıklarını gidermeyi amaçlamalıdır. Belediye Gelirleri Yasası gibi uzun soluklu bir girişim yerine, tek maddelik bir denkleştirme yasası hemen çıkarılmalı, böylece hem Anayasanın buyruğu yerine getirilmeli, hem de belediyelerimizin ve çalışanları bu bunalımdan kurtarmalıdır. Belediyelere görevleriyle orantılı gelir sağlamak Anayasanın bir buyruğudur. Bu buyruğu yerine getirmeyen iktidarlar gelecek kuşaklara karşı tarihsel sorumlulukla karşı karşıyadırlar.

BELEDİYE SORUNLARININ KÖKENİNDE SİYASAL GÜÇ YAPISI YATIYOR

Belediyelerimizin içinde bulundukları bunalım, kuşkusuz, siyasal güç yapısından kökenlenmektedir. Belediyelerin merkezle olan ilişkilerinin düzenlenmesinde özerksel (merkezi) güç ile yerel güç arassında çelişki ve çatışma gittikçe belirginleşmiştir.

Özerksel siyasal güç, yerel yönetime özer bir siyasal güçlenme hakkı tanımamaktadır. Başka bir deyimle, özerksel güç, yerel gücü kendine karşı, kendisiyle yarışan bir güç olarak görmekte, gelişmesini engellemektedir.

Özeksel siyasal güç, ulusal ölçekteki etkinliğini yerel ölçekte sürdürebilmek için yerel yönetimin özerk, bağımsız bir güç olarak gelişmesine, gerçek demokrasilerde olduğu gibi katlanamamakta, izin vermemektedir.

Yerel yönetime bırakılması gereken pekçok yerel nitelikli görevi devletin üstlenmsinin, yönetsel ve teknik denetim sınırlarının genişletilmesinin, görevleriyle orantılı gelir kaynakları sağlanacak yerde giderek belediyelerin devletin yardımına avuç açar durumda bırakılmasının nedeni, yerel demokrasinin gelişmesinden özeksel yönetimi ele geçirmiş bulunan tutucu güçlerin ürkmesidir.

Yerel ve özeksel siyasal güçlerin sınıfsal kökenleri ya da tabanları farklı olduğunda, özellikle MC'nin işbaşında olduğu dönemlerde görüldüğü gibi, büyük kentlerde geniş halk kitlelerinin desteğiyle toplumcu belediyelerin işbaşına gelişi, çelişkinin büyüyerek tüm boyutları ile ortaya çıkması sonucunu doğurmuştur.

Toplumcu belediyelerin karşılaştıkları güçler en başta anamalcı üretim ve bölüşüme dayanan ekonomik dizgenin niteliğinden doğmaktadır. Anamalcı bir düzende, kamusal işletmelerin, kamu yönetiminin, belediyelerin içinde bulundukları ortamdan gelen sınırlılıklar, son dört yıllık dönemde açıkça ortaya çıkmıştır.

Kapitalist düzende belediye ve işletmelerde üretim araçlarının kamunun iyeliğinde olması görünüşte kalmakta, hatta üretim bölüşüm ilişkilerini dolaylı ve karmaşık duruma getirmekte, fakat değiştirememektedir. Belediyeler ve kamu işletmeleri, emekten yana bir değişmenin aracı olmaktan çok, anamalın emek üzerindeki egemenliğini pekiştirmekten öteye gidememektedirler.

Bununla birlikte, belediye hizmetlerinin ve işletmelerinin toplumcu güçlerin elinde olması sonucunda bunların yoksul ve dar gelirli ailelerin yaşadığı semtler ile kentin zengin ailelerinin yaşadığı semtler arasındaki hizmet ve altyapı farklılıklarının giderilmesi, eşitlik sağlanması yolunda somut örnekler verilebilir. Üretilen hizmetlerden, altyapı ve öbür ürünlerden yoksul semtlerde yaşayan halkın daha çok yararlanabilir düzeye gelmeleri sağlanabilir. Böylece, gecekondu semtlerinden zengin mahallerine kaynak aktarması önlenmiş olacaktır.

Fakat belediye organlarının dayandığı güçler, toplumcu belediye başkanlarının halk yararına girişimlerini engellemekte, ayakbağı olmaktadırlar.

İşbaşında bulunan belediye başkanlarının, meclis üyelerinin sınıfsal kökenlerine bakılırsa, belediye karar ve yürütme organlarının büyük çoğunluğunun küçük esnaf ve sanatkârlar ile aracılardan, küçük girişimcilerden ya da üreticilerden oluştuğu bir gerçektir. Dolmuşçular ya d aotomobilciler, fırıncılar, akaryakıt, satıcıları, yapsatçılar ve benzerleri belediye organlarında en geniş ölçüde temsil edilmektedirler. Bu nedenle, ekmek konusunda belediye başkanlarının ucuzlatma girişimlerine, merkezi yönetim kadar belediye meclisi ve encümenlerinden de karşı çıkanlar olmuştur. Bunların başkanla aynı siyasal partiden olmaları, çıkarlarına dokunan kararlara karşı tepki göstermelerine engel olmamıştır. Arsa spekülasyonuna karşı alınacak önlemler ve toplu konut girişimleri karşısında üstencilerden, yapsatçılardan, yapım araç ve gereç alış verişi yapanlardan çok büyük tepkiler gelmiştir.

Belediyenin halktan yana girişimlerinin aracı ve küçük üreticilerin baskılarıyla baltalanması yanında, merkezi yönetim üzerinde etkili olan büyük anamal sahiplerinin de, özellikle yönetsel denetim yetkisini taşıyan bakanlıklar üzerinde ağır bastıkları, örneğin imar planlarında istedikleri gibi değişiklik sağladıkları da bir gerçektir.

(Devam Edecek)

Uluslararası sendikal hareket ve Türkiye

— 10 —

1962'de AFL-CIO, Hür Sendikacılığı Geliştirme Amerikan Enstitüsü (AIFLD)'yi resmen kurdu. Amaç önceleri, Amerikan üniversiteleri ile sendikalar arasında bir ortak çalışma alanı yaratmaktı. Ancak MEANY üçlü bir yapının meydana getirilmesi önerisini geciktirmedi: AIFLD, AFL-CIO sendikalarının, Amerikan Hükümetinin ve Latin Amerika'da çıkarları olan şirketlerin temsilcilerinden oluşacaktı.

MEANY, AIFLD'nin başkanı oldu. Yönetim Kurulunun başında ise J. P. GRACE bulunuyordu. J. P. GRACE, aynı zamanda W. R. GRACE şirketinin tüm hisselerine, Pan Amerikan Grace Airways hisselerinin % 50'sine, Gulf and South Amerikan Steamship şirketinin % 50'sine, Griswold and Campany Incorporated şirketinin % 80'nine, Cosden Petroleum Corporation hisselerinin % 53'üne sahipti.

Holdingin rafinerileri, büyük matbaaları, kimya fabrikaları vardı. Banka ve sigorta şirketleri Latin Amerika'ya yayılmıştı.

AIFLD, «Hür sendikacılığı» hangi yöntemlerle geliştiriyordu?

Victor REUTHER yanıtlıyor:

«Güney ve Orta Amerika'nın belli başlı ülkelerinde eğitim stajları düzenlendi. En başarılı stajyerler Kuzey Amerika'ya gönderildi. Virjinya'nın «Front Royal» merkezinde şartlandırılmaları amacıyla.

Sonra kendi sendikalarına, altı ya da sekiz aylık süreler için, AIFLD'nin ücretli temsilcileri olarak atandılar. Tabii AIFLD'den direktif alıyorlardı. Direktifler, CIA ve Amerikan tröstleri tarafından hazırlanmış bir sosla birlikte sunuluyordu. Kelimeler ne kadar birbiriyle uyuşmaz görünürse görünsün, gerçekte bu, bir sendikal sömürgecilik girişimiydi.

Başlangıçta AIFLD'nin gösterişsiz bir bütçesi vardı: 614.237 dolar. T[illegible] 100 bini AFL-CIO kasasından, 10.050 [illegible] üye sen[illegible]larından, 133 bini listesi bir Wall Street Gazetesinden alınmışa benzeyen 21 büyük şirketten geliyordu, Geri kalanını, AID (Uluslararası Kalkınma Fonu) aracılığıyla Amerikan Devlet Bakanlığı karşılıyordu.

Tasarı bir mantar gibi büyüdü ve 1965'de bütçesi, 4 milyon 750.000'i AID'den olmak üzere, 5.095.661 dol[illegible] buldu.

Daha sonra AIFLD'nin yıllık bütçesinin 8 milyon doları aştığı tahmin edildi. AFL-CIO ve büyük şirketler tarafından yatırılan ödentiler, hemen hemen 1965'teki düzeyde kaldı. Hatta AFL-CIO tarafından ödentilerin gerçekten yatırılıp yatırılmadığı sorulabilir, çünkü yasal bir zorunluk olduğu halde, bilançoda gözükmemekteydi.

Brezilya'da Nisan 1965'de Joao GOULART hükümeti devrildi ve yerine «orangotanların» (Brezilyalı generaller) diktatörlüğü yerleşti. Anayasayı ve demokratik kurumları koruma gerekçesiyle iktidara el koyan faşist generaller grev hakkını kaldırdılar, sendikalardaki seçimli yöneticileri değiştirdiler. Brezilya'da günümüzde de demokratik hak ve özgürlükler sürekli ayaklar altına alınıyor. İlerici ve yurtseverlere karşı işkence uygulaması sistemli bir şekle sokulmuş durumda.

CİA'nın Brezilya'daki «askeri devrim»de büyük rol oynadığı biliniyor.

AFL-CIO Yürütme Kurulu faşist darbeyi şu değerlendirmeyle karşılıyor: «Brezilya'da son günlerde meydana gelen ve 1 Nisan'da askeri devrimin zaferiyle [illegible] olaylar, Anayasaları ve demokratik [illegible] üstünde [illegible] ciddi tehditlere son vermek isteyen, özgürlük tutkunu bir halkın büyük kararlığını gösteriyor.»

AIFLD'nin «Projeler» bölümü müdürü William DOHERTY, Brezilya'dan döndükten sonra, bir radyo yayınında şu soruyla karşılaştı: «Son olaylar sırasında hür sendikacılığın program ve yöntemlerini öğrenmiş olan kişiler ne yaptılar?»

DOHERTY'nin yanıtı çarpıcı bir kesinlikte:

«Açıkçası, ülkelerine döndüklerinde, Joao GOULART yönetiminin belirlediği sınırlar içinde kaldılar. İşçilerin send[illegible]laşmasında ve ücretliler ile patronlar arasında bir ilişkiler sisteminin kurulması için sendikalara yardım konusunda çok etkindiler. Gerçekten, bazıları öylesine etkindi ki, devrimin 1 Nisan'da gerçekleşmesinden önce gizli eylemlere iyice karışmış bulunuyorlardı. 1 Nisan'da Brezilya'da meydana gelen olay raslantısal bir kaza değildi. Öngörülmüştü. Hatta aylarca öncesinden öngörülmüştü. Sendika kadrolarında bulunan pek çok kişi —ki bazıları bizim enstitümüzde eğitim görmüştü— devrime ve GOULART rejiminin alaşağı edilmesine katıldı.»

Dominik Cumhuriyeti'nde «Hür Sendikacılık» ve CİA ajanları yine aynı oyunu sahnelediler. Bu kez başka bir şekilde.

Juan BOSCH, birçok gözlemci tarafından demokrat bir Cumhurbaşkanı olarak değerlendiriliyordu. Komünistlere yakınlık göstermemişti. Yeniden seçilirken kurduğu bağlaşıklık, Hıristiyan veya Katolik Demokrat Parti'yi içeriyordu yalnızca. Bosch'un kitlelerin desteğini sağladığı söylenebilir. Sendikalar da genel olarak onun yanındaydı.

Ancak Amerikan emperyalizmi, Kuba'nın yakınındaki bu küçük ülkede sağlam bir yandaş, bir faşist diktatörlük istiyordu.

«Sendikalar BOSCH'u desteklediği için, AIFLD den Andy Mc LELLAN işçi hareketinde bölünmeler yaratmak amacıyla bir yöntem geliştirdi. Amerikan elçisinin yardımıyla «Conatral» adı altında bir örgüt kurdu. Kasasına 50 bin dolar yerleştirdi. Ve Conatral'ın, «Komünistlerin, Dominik Cumhuriyeti'nde egemen olan siyasal karışıklığı kendi lehlerine çevirme ve işçi hareketini ele geçirme girişimlerine karşı AIFLD'nin bir cevabı» olduğunu belirtti. Programı, tüm bölgelerde sendikalaşma kampanyalarını içeriyordu. Bir de, «acil durumlarda müdahale etmek için özel olarak yetiştirilmiş eğitmen sendikacılardan oluşan oynak bir güç.» Bu güç «aşırı sol eşkiyalarla» mücadele etmeye yarıyacaktı. Mc LELLAN, birkaç yıl önce de aynı yöntemi denemişti.»

Amerikan savaş gemileri Dominik Cumhuriyeti'ne doğru yollandığında, işçi sınıfı dünyanın dört bucağında protesto sesini yükseltti. İki örgüt dışında: AFL-CIO ve Conatral...

DOHERTY: «Çağımızın anahtar sorunu, devrimin alacağı yol ve yönelişi sorunudur... Tüm öteki sorunlar ikincil kalır.» diyordu.

Toprak altı, üstü, kol gücü, kafa gücü uluslar-üstü şirketler tarafından acımasızca sömürülüp talan edilen Latin Amerika ülkelerinde devrim yol alıyordu. Uzun ve zengin bir mücadele geleneğine sahip Şili işçi sınıfı ve emekçi halkı, «Halkın Birliği» hükümetini gerçekleştirmiş, sömürüsüz sosyalist toplumun yolunu açıyordu. Şili halkının kendi zenginliklerine sahip çıkışı, uluslar-üstü tekelleri can evinden vurmuştu. Amerikan emperyalizmi tüm saldırgan gücüyle yüklendi.

Şili'de faşist darbenin hazırlanmasında AIFLD ve AFL-CIO'nun rolünü ayrıntılarıyla inceleyen bir Amerikan sendikacısı, Fred HIRCSH, faşist örgütlerin sabotaj eylemlerine AIFLD'nin mali destek sağladığını belirtiyor. AIFLD'nin grevlere yardımda bulunduğu da görülüyor, Şili'de. Ancak işçilerin ekonomik ve toplumsal haklarını geliştirme amacıyla yapılan [illegible] grevlere değil, ulaşım ve ticaret dallarında [illegible] Hükümetini devirmek için düzenlenen sabotaj grevlerine Şili işçilerinin tek Sendikal Merkezi CUT'a sızamamıştır ama, sadece 1972 yılında AIFLD, Şilili 9.000 sendikacıyı ünlü stajlarından geçirmiştir.

(Devam Edecek)

Eylemde ve Gerçekte
HUKUKUN PAYI

● Bununla birlikte, daha XV. yüzyıldan itibaren, İngilizlere karşı girişilen savaşlar, Jeanne d'Arc efsanesi ülkenin savunulmasına ulusal bir muhteva katmaya başlamıştır

● Fakat uluslararası ilişkilerin ilk kez karakter değiştirdiğine tanık olmak için 1789 Devrimini beklemek gerekecektir

Şiddetin teolejik gerekçesinin örnekleri oldukça çoktur...

— 110 —

TANRIBİLİMSEL TEMEL

Şiddetin bu teolojik gerekçesinin örnekleri eksik değildir. Haçlı seferleri olsun, müslüman akınlarına karşı direnmeler olsun, iç egemenlik gibi dış egemenliğin de takdis ayini ile meşruiyete kavuşturulması olsun, Fransız krallarının savaş ilamalarının dinsel karakteri olsun, karşı karşıya gelen iki ordunun şampiyonlarını güreştirerek tanrının hakemliğine başvurmak usulü olsun (ki bu iç hukuktaki «ordalı» yani su ve ateş işkencesine dayanan tanrı mahkemeleri sisteminin egemenlik çatışmaları planına aktarılmasından başka bir şey değildir) hep bu teolojik temelden kaynaklanmıştır.

Bu yüzden tarihte egemenlik çatışmaları ile dinsel mücadeleler sık sık birbirine karışmıştır.

Aynı şekilde, ilk sömürgecilik girişimleri de Papanın «kefaleti» altında yürütülmüştür.

Sömürgecilik kuşkusuz uzun süre bu misyonerlik maskesi altında kamufle edilmiştir. 1914'te Alman kasatura kayışlarındaki «Gott mit uns» yazısı Hiroşima üzerinde uçan pilotların ve Vietnam'da savaşan Amerikan deniz piyadelerinin «God bless us» nidalarında yankılanmıştır. Bu görüş açısından, 1917 yılı gerçekten bir dönüm noktası sayılabilir, zira sancakların takdis edilmesi hâlâ kapitalist ülkelerin orduları ile sosyalist ülkelerin orduları arasındaki başlıca ayırımı teşkil etmektedir.

Ne var ki burjuva liberalizminin ve doğacı ideolojisinin etkisi altında, dinsel gerekçe ikinci plana itilmiş ve savaşın temel ideolojik payandası olmaktan çıkmıştır, 1789 yılının ertesinde, hükümdarların özgürlüğe karşı giriştikleri karşı saldırının «Kutsal İttifak» diye adlandırılmış olması bu bakımdan hayli anlamlıdır.

Dinsel gerekçe feodal dönemde devletlerarası şiddetin temel ideolojik dayanağı olmuşsa da, bu şerefi tek başına üstlenmiş olmayıp onu somut ve gerçekçi bir hukuk anlayışı ile paylaşmıştır.

«MÜTEKABİLİYET» HUKUKU

Karşı tarafın saldırısı ile buna zorlanmadıkça, hükümdar ancak bir şey kazanmayı umduğu takdirde savaş ilân edecektir; fakat kendisine veya komşusuna karşı sözünü yerine getirmemiş olanı cezalandırmak için de savaşa başvuracaktır. Demek ki artık anlaşmalara saygı gösterilmesini sağlamak için, karşı taraf sözünde durmadığı için, ahde vefa göstermediği için savaş ilân edilebilecektir. Henüz uluslararası hukuktan söz edilmezse de, «droit des gens» (milletler hukuku) doğmuştur. Bu hukuk daha şimdiden ince, girift kurallarla çeşitli ilkeler ve mekanizmalarla donatılmıştır; bunlardan bazıları değerlerini bugüne kadar korumuşlar ve halkçı ve demokratik bir muhtevaya kavuşarak daha da zenginleşmişlerdir. Fakat hepsi de «mütekabiliyet» fikrine dayanmaktadır: «kendine yapılmasını istemediğini başkalarına yapma, sen saldırıya uğradığın zaman senin yardımına gelmelerini istiyorsan sen de saldırıya uğradıklarında onların yardımına koş, vb.»

● Ne var ki burjuva liberalizminin ve doğacı ideolojisinin etkisi altında, dinsel gerekçe ikinci plana itilmiş ve savaşın temel ideolojik payandası olmaktan çıkmıştır.

Bununla birlikte, daha XV. yüzyıldan itibaren, İngilizlere karşı girişilen savaşlar, Jeanne d'Arc efsanesi ülkenin savunulmasına ulusal bir muhteva katmaya başlamıştır.

Bu muhteva, hükümdar kendi savaşını veya barışını, ancak başka bir baskıdan kurtulmasını sağladığı takdirde istilâyı kabullenen halk ile paylaşmak zorunda kaldıkça, yavaş yavaş daha belirgin bir hal alacaktır.

Fakat uluslararası ilişkilerin ilk kez karakter değiştirdiğine tanık olmak için 1789 Devrimini beklemek gerekecektir.

B. — 1789'DAN 1917'YE

Kurucu Meclisin 22 Mayıs 1790 tarihli kararıyle Fransız Milleti dünyaya barış ilân etmektedir.

«Fransız Milleti fütuhat yapmak amacıyle her hangi bir savaşa girmekten vazgeçer ve kuvvetlerini hiç bir zaman hiç bir halkın özgürlüğüne karşı kullanmamaya karar verir.»

İDEOLOJİK BAKIMDAN FARKLI BİR DEVLETLER HUKUKU

Ve tarihte ilk kez, iki zıt gerekçe muharipleri ve savaş amaçlarını birbirinden ayırır: artık bir toprağın, bir ülkenin senyörlüğünü paylaşamayan rakipler değil, özgürlüğü için mücadele eden bir halk ile, 1.derece boyunduruktan kurtulan bir halk üzerindeki haklarını başka bir senyöe devretmek ve 2. derece bu halkın kendi ezilmişlerine örnek olmasını önlemek için mücadele eden senyörler karşı karşıya gelmektedir.

Uzlaşma bundan böyle çok daha zordur. Fakat büsbütün imkânsız değildir. Yalnız sınırlıdır, çünkü burjuva Devrimi kısmî bir devrim olduğu gibi, bu devrimin Devletler arası ilişkilerde meydana getirdiği dönüşümler de kısmidir:

SINIRLI BİR FARK

Kapitalist burjuva özgürlük, kardeşlik, eşitlik ülkülerini, iktidara geçişinin bayraktarlığını yapmış olan bu ülküleri uluslararası plana aktarmıştır.

Fetih hakkının, tanrısal nedenin yerine Devletlerin özgürlük ve eşitlik hakkını getirmiştir, Uluslararası ahlâk, herkesin özgürlüğünün kendi yurdunda tam ve sadece başkalarının özgürlüğü ile sınırlı olduğu yeni bir uluslararası toplum kavramına dayanmaktadır. Saldırı kavramı belirlenmektedir. Savaş «hakkın savaşı», yani uluslararası legalitenin şiddete karşı savunulması olmaktadır.

Uluslararası hukuk artık hükümdarlar arasındaki ilişkilerin değil, uluslar arasındaki ilişkilerin hukukudur. Hukuk «ulusal çıkarların» dikte ettiği hukuktur. Başlangıçta bu «vatan tehlikede» sloganının ve Valmy'deki baldırıçıplakların hukukudur.

Fakat bu aynı zamanda kapitalist burjuvazinin kendi iktidarı, kendi öz çıkarları ve kendi iradesi ile özdeşleştirdiği «hayal-millet»in hukukudur.

Öyle ki, dinsel emir ve kutsal sayılan şeyler adına toprakları ele geçirmek için savaşan hükümdarların rekabeti yerine, kendi ulusları adına pazarları ele geçirmek için mücadeleden burjuvazilerin rekabeti geçmiştir sadece.

(Devam Edecek)

Dünya Sendikalar Kongresi Belgeleri

Kıta ya da kıta bölümleri düzeyinde sorunlar, çıkarlar ve ilgi açısından işçiler arasında gerçek ortak noktalar bulunmaktadır. Ekonominin uluslararasılaşması, ülkeler arasında işbirliğinin gelişmesi, bazı kıtalarda hükümetler arası kuruluş ya da örgütlerin varolması, sendikaların biraraya gelmesini teşvik eden bir dinamiğin yaratılmasına katkıda bulunan etkenler arasındadır. Bu düzeyde uyumlu eylem biçimlerini geliştirmek de -sendikal düzeydekine oranla daha kolay bir şekilde- olanaklıdır.

DSF ve örgütleri, dünya ölçüsünde daha geniş bir birlik doğrultusunda olası bir yol olarak ve bizzat kıtalar arasında varolan çeşitlilikleri ve özellikleri de dikkate alarak bu süreci destekliyor. DSF ile ASUK, ASBÖ ve CPUSTAL arasındaki işbirliği ilişkileri, bu sürece bizim katkımız için sağlam bir temel oluşturmaktadır.

4) Bunalımın derinliği ve süregenliği, ülkeler arasında ekonomik işbirliğinin günümüzdeki ve gelecek açısından öngörülebilecek gelişimi uluslar-üstü şirketlerin faaliyetine karşı uyumlu bir karşı koymanın gerekliliği, meslek düzeyinde daha sağlam bir birliğin araştırılmasını gerektirmektedir.

Bugün demir-çelik, tekstil vb. ekonominin ana kolları, bunalımın ciddi etkisi altındadır. Petrol, enerji gibi diğer kollar günceldir.

Bu ekonomi kollarındaki ve aynı zamanda birçok diğer koldaki sendikaların birbirlerine yaklaşmasında, deneyim değiş-tokuşunda bulunmasında, işbirliği ve eylem temellerini oluşturmalarında çok büyük yarar vardır.

Uluslar-üstü şirketler düzeyinde, bu yöneliş daha da geçerlidir.

İlk ilginç ürünler ortaya çıkıyorsa da, bunların henüz sınırlı ve gerekliliklere henüz uymadığını sanıyoruz.

5) Birleşmiş Milletler sistemindeki örgütlerde işbirliği:

Bu kuruluşların bazılarında, aynı zamanda sendikal örgütlerin alanına giren konular ele alınmaktadır. BMÖ dışında özellikle ECOSOC, FAO, UNESCO ve ONUDİ'de böyledir. Bu örgütler içinde sürdürülen faaliyet, bazı işçi özlemlerinin ileri sürülmesine olanak ve yarar sağlamaktadır. Bu örgütler, aynı zamanda sendikal örgütlerin ve özellikle de uluslararası sendikal örgütlerin karşılaşma yeridir. Ve buralarda, sendikal örgütler arasında dikkate değer ortak yönler ifade edilmektedir.

UÇÖ'de bu ortak yönler ve ortak eylem, her ülkede işçi savaşımlarına dayanak olabilecek uluslararası değerde tavsiye kararlarının ve anlaşmaların kabul edilmesini sağlamaktadır.

Bu konuda, ABD'nin UÇÖ'den çekilme kararını üzüntü verici bulduğumuzu Kongre önünde bir kez daha söylemek istiyoruz ve paralel birtakım kuruluşlar kurma girişimlerini reddediyoruz, Öte yandan AFL-CIO'nun bugünkü yönetimi, politikası ve eylemi üzerinde nasıl bir görüşe sahip olursa olsun, UÇÖ gibi bir önemli kuruluş içinde Amerikan işçilerinin temsil edilmelerinin sürmesi yeğlenirdi.

Diyaloga, birliğin ve eylemin gelişmesine elverişli bir alandır bu.

6) Dünya düzeyindeki sendikal örgütler arasında yeni ilişkiler kurulmalıdır.

Burada, önce Kongre hazırlık çalışmalarında ortaya çıkan bir soruyu cevaplamak gerekiyor. Dünya Sendikal hareketinin yenileştirilmesine doğru ilerlemek için dünya sendikal örgütleri arasında işbirliğinde bulunma yolu kapalı, uygulanamaz, olanaksız bir yol mudur? Günümüzdeki dünya sendikal örgütleri, sadece eski bölünmüşlük şemalarını sonsuzlaştırmaya mı yarayacaktır?

Böyle olmadığı kanısındayız. Üç uluslararası örgüt arasında iş birliği yolunun kullanılabilir bir yol olduğuna inanıyoruz ve bu olanaktan kendimizi yoksun bırakamayız.

Üç uluslararası örgütte -UHSK DİK, DSF-belirdiği biçimde, dünya sendikal hareketinin, soğuk savaştan, bölünme döneminden ve buradan kaynaklanan çarpışmalardan miras ağır bir yük taşıdığı gerçektir.

Değişmez bir durum mu olmalıdır bu? Uluslararası sendikal örgütlere bu şemalardan, keskin ayrılıklardan kurtulmayı sağlaması gereken yeni bir dönem gelmiştir.

Uluslararası sendikal örgütler, patronlardan, politik partilerden, hükümetlerden, bloklardan bağımsız bir eylem içinde, kendi kendilerini yalnızca işçilerin açısından belirleyerek, bu çıkarların yükselmesi için en gerekli olanı gerçekleştirme ve birlik arzusu içinde, dünya sendikal hareketinin yenileşmesine katkıda bulunabilirler.

Üç uluslararası örgütün işbirliği alanında bugün varolan güçlükleri elbetteki saklamıyoruz. Fakat olaylar, işbirliğinin olanaksız olmadığını göstermektedir. Örneğin aparteid'e karşı, Şili için dünya ölçeğinde savaşımda aynı eylem yoluna, UÇÖ ve diğer kuruluşlarda ortak faaliyette bulunmaya varıyoruz. İşbirliği olanaklıdır. Bunun için, istekli olmak ve tüm dünya işçileri açısından bu işbirliğinin gerekliliğinin değerini kavramak yeterlidir.

DSF'yle -en küçük de olsa- her türlü ilişkiyi, görüşmeyi ve tartışmayı reddeden UHSK yönetiminin tutumunu anlayamadığımızı saklamıyoruz.

(Devam Edecek)

TIRMIK

Aydın Engin

Tabanca zoruyla taban ücret

Başlık anlamsız geldiyse hoşgörün. Şu kırk yıllık asgari ücretin adı değişti bu günlerde. Kimi «en az ücret» demeyi yeğliyor; kimi bizcileyin «asgari ücret»te karar kılmış, kimileri «taban ücret» diyor. Biz başlıktaki söz oyununa olanak sağlasın diye taban ücret dedik... ama yazının içinde asgari ücret diyeceğiz.

Ama bu yazıda derdimiz bu «ücret»in adı ne olmalıdır? sorusuna cevap bulmak değil. Konu bir dil tartışmasının çok ötesinde önem ve boyut taşıyor çünkü.

Önce olup biteni özetleyelim: Ankara'da «Asgari Ücret Tespit Komisyonu» adı verilen bir kurul -sanırsak- aylardan beri toplandı, tartıştı, dağıldı, yeniden toplandı, anlaştı, anlaşamadı,... derken karar açıklandı: «Asgari ücret 5.400 lira'dır», dendi.

Az mıdır, çok mudur? Yeterli midir, yetersiz midir? Bu konuda yazıp çizmeye daha çoook vaktimiz olacak. Yazacağız da, Yüzbinlerce işçiye «siz ayda brüt 5.400, net, yaklaşık, 3.500 lira ile bir ay geçineceksiniz, çoluğunuzu, çocuğunuzu besleyecek, barındıracak, dinlendirecek, eğitecek, eğlendirecek, sözün kısası yaşatacaksınız» diyenlere söyleyecek sözümüz olmaz mı?

Gel gör ki bu gün az, çok tartışmasını yapmayacağız. Sorumuz şu: Kimdir, yüzbinlerce işçinin asgari ücretini saptayan kurul? Adları, sanları, ünvanları değil sorduğumuz. Kimdir, neyin, hangi sınıfın, hangi «erk»in etkili ve yetkilisidir bu adamlar? Buna cevap arayacağız.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, yasadaki deyimle, söylersek belli başlı üç kesimden oluşuyor: İşveren temsilcileri, işçi temsilcileri, hükümet temsilcileri. Bu kadar.

İşveren temsilcilerine sözümüz yok. Adamlar kim olduklarını baştan açık seçik koymuşlar... İşçilere ödenecek ücretin ne kadar olması gerektiğine, karar verecek kurula bu ücreti cebinden çıkarıp verecek olan sermayedar sınıfın temsilcileri de oy sahibi olarak katılmışlar yani. Komisyondaki tutumlarının ne olacağı da açık. Bilmeyen varsa, kediye ciğer teslim etsin, sonucun ne olduğunu görsün, bilmediğini öğrenmiş olur.

Gelelim işçi temsilcilerine. Lafın gümbürtüsü kimseyi yanıltmamalı. «İşçi temsilcisi», denmiş ama şu soru gene cevapsız: Kim seçmiş bu «temsilciler»i?

Yasa bunu şöyle cevaplıyor: En fazla işçiyi temsil eden işçi kuruluşunun yetkili organlarınca saptanacak temsilciler...

Yani Türk-İş'in yönetimini -bu kez de- ele geçirmiş bir gangster sendikacılar kliğine, işçilerin asgari ücretini saptama konusunda oy ve karar sahibi olma yetkisi verilmiş.

Kursaklarında ABD fonlarından akan dolarların lezzeti, uzun süreli ABD gezilerinin tatlı anılarını taşıyan bir gangster «sendikacı» kliğine bu yetkileri vermek demek sonra da bunların adına «işçi temsilcileri» demek nasıl açıklanır? Ya milyonlarca işçinin gözünün içine baka baka alay edilmektedir ya da bir başka dolap dönmektedir ortada.

Gelelim sonuncu kesime, yani, «hükümet temsilcileri»ne. Hani, hemen tüm Asgari Ücret Tespit Komisyonlarında hakem rolüne soyunan ve sonucu belirleyen oyların sahiplerine.

«Hükümet» sözcüğü ile adlandırılan «kurul»un ne olduğu ve ne olmadığı sosyalizmin bilimi tarafından yeterli açıklıkla ortaya konalı yüzyıl oldu. Derdi ki «Hükümet, siyasal ve ekonomik iktidarı elinde tutan sınıfın, iktidarını yürütmek amacıyla görevlendirilmiş bir kuruldur. Bu niteliği ile devlet'in en önemli ögelerinden birini oluşturur.»

Eh, arkası çorap söküğü gibi gelir artık bunun. Türkiye'de iktidar hangi sınıfın, hatta hangi zümrenin elindedir? Tekelci sermayenin.

Dizginlerini bu sınıfın elinde tuttuğu devlet'in en önemli ögelerinden birinin temsilcileri ile tablo tamamlanıyor yani. Asgari Ücret Tespit Komisyonu, kim ne derse desin, kim neyi, nasıl örtmeye çabalarsa çabalasın, tekelci sermayenin çeşitli «iktidar» organlarının, örgütlerinin temsilcilerinden oluşan bir komisyondur.

Yani?

Yani, işçilerin asgari ücretini, bu ücreti verecek olan patronlar saptamaktadırlar. Sonra? Sonrası 1979 yılında, bu azgın enflasyon dalgasının göbeğinde, bu zincirleme devalüasyon operasyonlarının kol gezdiği günlerde asgari ücret saptanır: 5.400 lira...

Güle güle harcayın, afiyetle yiyin... Yiyin de şu asgari ücret, ya da taban ücret biraz tabanca zoruyla kabul ettirilmiş gibi olmuyor mu?

SÖZLÜK

KÜLTÜR:

İnsanların toplumsal yaşam faaliyetinin temel yanlarından biri. Bu yan, üretim, teknik, bilim, sanat, ahlâk, politika, vb. tüm faaliyet alanlarında olduğu kadar, bunların maddi ve manevi ürünlerinde ve ayrıca toplumsal yaşam biçimlerinde «insanın özünü oluşturan güçlerin ortaya çıkışlarının [özgürleşme çabalarının]» (Marks) ölçütü olarak kendini gösterir...

Kültür kavramının içerik ve kapsamı, teorik düşünce tarihi boyunca önemli değişikliklere uğramıştır. İlk çağda kültür -agricultura- denince toprağın işlenmesi anlaşılırdı; daha sonraları, insan yeteneklerinin eğitim yoluyla geliştirilmesine kültür denildi. Tarih sahnesinde yükselmeye çalışan burjuvazinin ortaya koyduğu burjuva hümanist kültür kavramı, insanın, kendini geliştirmek amacıyla hem çevresine, hem de kendi doğasına kattığı herşeyi ama özellikle zihinsel çalışmayı tanımlıyordu.

Markscılık - Lenincilik, kültür, kavramını daha da zenginleştirmiş ve kendi bilimsel dünya görüşünün ışığı altında netleştirmiştir. Özellikle, her kültürün tarihsel karakterini, mevcut sosya-ekonomik kuruluşun üretim tarzıyla bağıntısını, sınıfsal içeriğini ve insanın maddi dünyayı pratik ve teorik olarak kavrama faaliyeti ile kültür arasındaki kopmaz bağı, açık seçik ortaya koymuştur. Markscı - Leninci kültür anlayışı her faaliyet alanını ve bu alanlardan çıkan maddi ve manevi ürünleri, kendini bu faaliyet içinde geliştiren ve bu faaliyet içinde netleştiren insanın yaratıcı yeteneklerinin bir ifadesi ve ölçütü sayarak, insanın manevi çalışmalarına ve kazanımlarına konan her türlü tekyanlı sınırı aşmıştır. Maddi ve manevi ürünler, her ne kadar gültürün önemli birer öğesi iseler de, kültür, yalnızca bu öğelerin basit bir bütününden ibaret olmayıp, insanların yaratıcı güçlerinin tarihsel gelişim düzeyleri ile içinde bu yaratıcı güçlerin ortaya çıkıp geliştikleri toplumsal biçimleri ve bu yaratıcı güçlerin hem maddileşmesi, hem de ifadesi olan maddi ve manevi kazanımlar arasındaki toplumsal karşılıklı-etki sürecidir.

KUTUPÇULUK:

Bir bütünlüğe sahip nesnenin iki karşıt ve birbirini koşullayan kutba bölünmüşlüğünü ve bu kutupların birbirleriyle olan çelişkili ilişkilerini dile getiren kavram...

İzmirsporlu yöneticiler kesenin ağzını açtı

İZMİR, (ABC AJANSI) İzmirspor'un muhalefet gurub da kesenin ağzını açarak kalan maçlarını kazandıkları takdirde futbolculara süper prim vereceklerini belirtmişlerdir.

Grubun sözcülerinden Mustafa Beyat «İzmirspor'un şampiyon olarak ya da 2. olarak İkinci Lig'e çıkması için kalan maçlarımız düğüm niteliği taşıyor. Biz takımımızın bu zorlu maçların üstesinden geleceklerine inanıyoruz. Onları teşvik etmek için elimizden geldiğince yüksek prim vermek istiyoruz. Kazanılan maçlardan sonra kulübün dışında bütün futbolculara ikişer bin lira prim de biz vereceğiz. İktidarı ile muhalefeti ile herkesi son maçlar için takımı desteklemeye çağırıyoruz» demiştir.

Yüksekokullar yüzme birinciliğinde sporcudan çok görevli vardı

İZMİR, (ABC AJANSI) İzmir'de yapılan Üniversite Akademi ve Yüksek Okullararası Yüzme Birincilikleri ilgi görmemiş ve yapılan müsabakaların çoğunda yüzücüler tek başlarına yarışmak zorunda kalmışlardır.

İzmir'de bir çok yüksek okul bulunmasına rağmen müsabakalara sadece Ege Üniversitesi katılmıştır. Birinci gün programında yeralan 10 yarışta 8 yüzücü yarışmıştır. Çoğu da tek başına yüzerek birinci olmuşlardır. İkinci gün ise yarışa 3 yüzücü katılmıştır. Son gün ise 7 yarışın yapılması gerekirken bir yarış yapılabilmiştir.

Yarışmalara bu kadar az müsabıkın katılmasına karşın Üniversite ve Yüksek Okullar Yüzme Birinciliği'nde Atatürk yüzme havuzunda üç gün süreyle 33 hakem ve 8 tesis görevlisi hazır bulunmuştur.

Kırıkkalespor'un ligde sonunculuğa yerleşmesinden sonra taraftarlar artık maçlara gelmez olmuşlardır.

Kırıkkalespor'u taraftarlarıda yalnız bıraktı

• *BİRİNCİ TÜRKİYE LİGİNE ÇIKTIĞI İLK YIL TEKRAR KÜME DÜŞMESİ KESİNLEŞEN KIRIKKALESPOR'UN SON MAÇINI 600 KİŞİ İZLEDİ*

Birinci Türkiye Ligi'ne çıktığı ilk yıl tekrar küme düşmesi garantilenen Kırıkkalespor'un maçlarına taraftarları artık gelmez olmuştur.

Büyük ümitlerle sezona giren ancak haftalar ilerledikçe ligin tabanına yerleşen Kırmızı - Lacivertlilerin bu durumu ilk maçlarda stadı tıka basa dolduran taraftarlarını maçlardan soğutmuştur.

Sezonun ilk ve üçüncü maçında seyirci ve hasılat rekorunun kırıldığını belirten yöneticiler, Kırıkkalespor'un son Samsunspor maçını sadece 600 kişinin izlediğini söylemişlerdir.

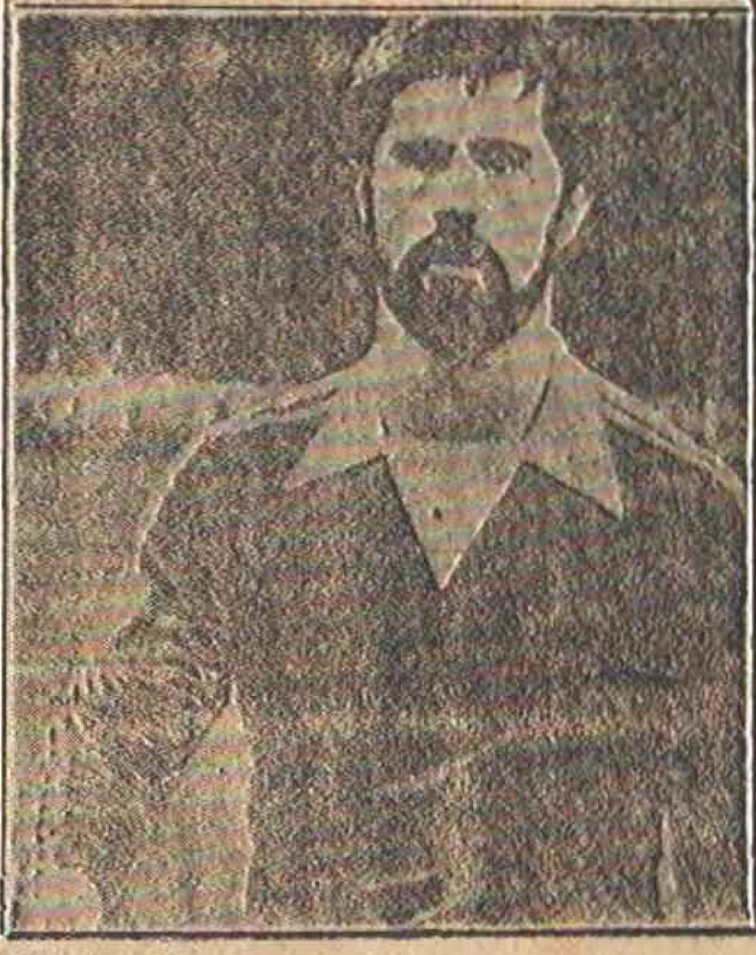
Öte yandan istifa ettiği yolunda çıkan söylentiler üzerine bir açıklama yapan Kırıkkalespor antrenörü Erkan Kural istifa etmediğini, mukavelesi gereğince sezon sonuna kadar takımının başında olacağını belirtmiştir.

Bu tür söylentilerin faydadan çok zarar getireceğine inandığını ifade eden Kural istifa etmesi için hiç bir nedenin olmadığını ayrıca yönetim kurulu ile dayanışma içinde olduğunu söylemiştir.

FEDERAL ALMANYA DA SEYİRCİ ŞİMDİDEN GERD MÜLLER'İN GÜZEL GOLLERİNİN ÖZLEMİNİ DUYUYOR

File bekçilerinin korkulu rüyası, dünyanın en büyük golcüsü Gerd Müller. FC Bayern Münih takımının yeni antrenörü ile anlaşmazlığa düşünce, futbolu bırakmaya karar vermiş ve 15 yıldır top koşturduğu Bayern Münih'ten ayrılıp Amerika'ya transfer olmuştu. Bir kaç hafta önce gerçekleşen bu transferden sonra şimdi tüm Alman seyirciler Müler gibi bir golcüyü seyredememenin üzüntüsü içindeler. Nasıl olmasınlar ki...

Takımına sadece 1965 yılındaki lig maçlarında 35 gol kazandırmıştır. Gerd Müler, Alman profesyonel liginde şimdiye kadar oynamış olduğu, 427 maçta, 365 gol atmıştır. FC Bayern Münih takımının bu gol koklayan oyuncusu, takımı ile birlikte dört defa Almanya Şampiyonluğu, dört defa Almanya Kupa Turnuvasının birinciliğini, Avrupa Kupa Galipleri Şampiyonluğunu, arka arkaya üç defa Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupasını bir de Dünya Kupasını kazanma zevkini tatmıştır. Müller ilk defa 1966 yılında milli formayı giymiş ve 62 defa bu formayı taşıyarak bu maçlarda 68 gol atmıştır.

Hukuk kuruluna göre Türkiye'de yabancı sporcuların oynaması olası değil

Futbol Federasyonu Hukuk Kurulu, Ankara'da yaptığı toplantıda önemli kararlar almıştır. Hukuk Kurulunun aldığı karara göre Türkiye'de yabancı sporcuların oynaması mümkün olmamaktadır. Kararın BTGM Sicil Lisans Yönetmeliğinin 5. maddesi yürürlükte olduğu sürece değiştirilemeyeceği de belirtilmiştir.

BÖLGELERDEN HABERLER—BÖLGELERDEN HABERLER

İZMİR YAZ SPOR OKULU 4 HAZİRANDA AÇILIYOR

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİ İÇİN AÇILACAK OKULUN KAYITLARI 21 MAYIS'A KADAR SÜRECEK

Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğünün yöneteceği «yaz spor okulu» 4 Haziran Pazartesi günü açılacaktır.

İlkokul 9-12 yaşları arasındaki öğrenciler için düzenlenen spor okulu'nun 4 Ekim'e kadar devam edeceğini bildiren yetkililer, okul çalışmaları ile ilgili olarak şöyle konuşmuşlardır:

«İlkokul öğrencilerinin fiziki güçlerini artırmak, bedensel becerilerini pekiştirmek amacıyla düzenlenen yaz spor okulu'nda atletizm tekniği geliştirilecektir. Haftanın pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 17-19 arası yapılacak çalışmalarda çocuklarımız tartan kulvarlarda koşu tekniğini öğreneceklerdir.

Eskişehir judo antrenörü hakemlerden yakınıyor

Eskişehir judo antrenörü Ahmet Kanbur Ankara'da yapılan Türkiye Şampiyonası'nda hakemlerin genellikle kurallara uymadıklarını, zaman zaman hissi kararlar verdiklerini belirterek «Minik ve yıldızlarda yapılan Türkiye Şampiyonası'nda hakemlerin kurbanı olduk» demiştir.

Şampiyon oldukları takdirde 200'er bin lira prim alacak olan Gaziantepspor

Gaziantep'te şampiyonluk primi futbolcu başına 200 bin liraya çıktı

GAZİANTEP (ABC AJANSI) Kırmızı grubun lider takımı Gaziantepspor için şampiyonluk primi 200'er bin lira olarak belirlenmiştir.

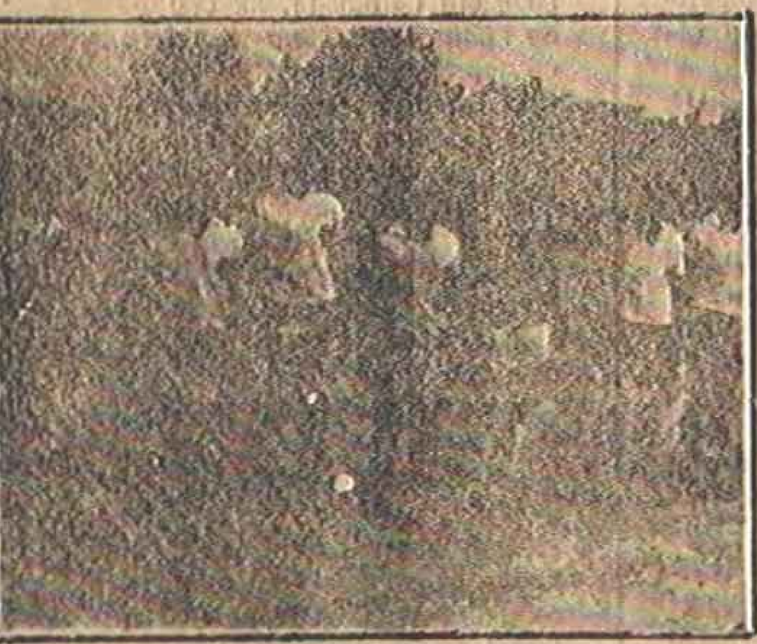
Gaziantepspor Başkanı Saip Konukoğlu, Gaziantepspor'un şampiyonluk primi olarak futbolcu başına 200 bin lira vereceğini belirterek bu konuda özetle şöyle konuşmuştur:

«Takımımızın başarısı göğsümüzü kabartmaktadır. Sezonu şampiyon olarak bitireceğiz ve futbolcularımıza hak ettikleri primi mutlaka vereceğiz.»

SAKARYASPOR RAHAT BİR NEFES ALDI

Aylardır ölüp ölüp dirilen Sakaryaspor nihayet derin bir nefes alabilmiştir.

Liglerin bitimine 1 hafta kala Sakaryaspor küme düşme hattından bir hayli uzaklaşmış ve sıralamada en azından 7 veya 8. olmayı garantilemiş görünmektedir.

ÇELEBİ ESER, DİYARBAKIRSPOR KULÜP BAŞKANLIĞINA SEÇİLDİ

Diyarbakırspor'un yapılan olağan genel kurulunda, kulüp başkanlığına, eski başkanlardan Çelebi Eser getirilmiştir. Genel Kurula bir rapor sunan eski başkan Nejat Dilan, kulüplerinin geçen yıl 14 milyon liralık bütçesi olduğunu, gelirlerinin ise, 14 milyon 200 bin liraya vardığını bildirerek, buna karşın 2 milyon 535 bin lira borçlu olduklarını açıklamıştır.

Bu arada Diyarbakırspor Kulübü yeni yönetim kurulu tüzüğünde yapılan bir değişiklikle, Dış İlişkiler Komisyonu, Sağlık Şurası ve Spor Şurası gibi yeni kurullar oluşturulmuştur.

TRT

Proğram- Haber- Eleştiri

TV

TRT, Batılı kapitalist ülkelerin yapımlarından yakasını kurtaramıyor

Toplumun büyük bir kesimine hitap eden TRT'nin şu anda belirlenmiş bir kültür politikasının bulunmadığı, kendisine Batılı kapitalist ülkelerden model seçmekle meşgul olduğu belirtildi.

Ankara Sanatseverler Derneği tarafından düzenlenen «Ulusal Kültürümüz» seminerinde konuşan İstanbul Radyou Eğitim Şube Müdürü Oktay Arayıcı'nın devlet yanı tekelini elinde bulundurmasına karşın bugünkü çarpık düzeni koruduğunu ve tabana inmediğini savundu. Televizyonda yararsız ve son derece zararlı dizilerin yeraldığını belirten Arayıcı «Dinleyicileri daha ziyade eğlendiren, az miktarda düşündüren yayınlar alabildiğine yoğunluk kazandı, Batının emperyalist işgalini kıran Türkiye, batının analmacı kültür düzenini kendisine benimsedi» dedi,

Arayıcı, TV'de yapılan reklamlar sayesinde TRT Kurumunun yılda 1 milyara yaklaşan gelir temin ettiğini, ancak bu yapılan reklamlar sayesinde tüketimin yaygınlaştırılarak ekonomimizi bir dar boğazın içine ittiğini söyledi.

TRT ulusal kültürümüzün tüm çıplaklığıyla görünmesi için yönetim kurulunun kimlerden seçildiğine bir göz atmanın yeterli olacağını söyleyen İstanbul Radyosu Eğitim Şube Müdürü Oktay Arayıcı konuşmasını şöyle sürdürdü:

«Bugünkü TRT Yönetim Kurulu on kişiden oluşmaktadır. Bu on kişiyi üniversite, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Gazeteciler Cemiyeti gibi kuruluşların seçtiği kişiler oluşturmaktadırlar. Diğer yandan birçok emekçiyi ve işçiyi temsil eden demokratik kuruluşlar soyutlanmaktadır.

PROGRAM

18.30 : AÇILIŞ ve HABERLER.

18.35 : OYNAMAK İSTİYORUM : Genel olarak gözlerin fiziksel ve işlevsel özeliklerinden söz edilen program altı bölümden oluşuyor. Öykü bölümünde "Kurbağa'nın Gözleri" adlı bir öykü yer alıyor. Gözlerin katıldığı problem davranışlar ve çözümlerin yanısıra kurbağanın geçirdiği başkalaşımda anlatılıyor. Öyküde, oyuncak bölümü, sunucular karton kutulardan araba ve kamyon yapımını öğretiyorlar. Daha sonra yapılan oyuncaklar "Çiftçi" adı verilen oyunda kullanılıyor. Bu oyunda ayrıca, gözler için yararlı besinlerden söz ediliyor.

19.20 : SPOR : TRT Haber Merkezi spor şubesince hazırlanan programda, haftanın spor olaylarına ve filmlere yer veriliyor.

20.30 : HABERLER ve HAVA DURUMU.

21.15 : MİNİK KONSER :

21.20 ÇALAR SAAT : Programın bu ayki yayınında İzmir ve İstanbulun işgalinden, Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışına kadar olan dönemi konu olarak alıyor. Atilla İlhan'ın sunduğu programın konukları S.B.F. öğretim üyesi Taner Timur ve D.T.C.F. öğretim üyesi İnkılat Tarihi Enstitüsü Başkanı Nejat Kaymaz.

22.05 : TÜRK HAFİF MÜZİĞİ : İzmir televizyonunca hazırlanan bu programda, Ömür Göksel şu şarkıları okuyacak: Hasret tel oldu sazıma; çocuk parkı; diye; mutluluk; her şey dün gibi; sevemem artık.

22.30 LANET : Dizi programın birinci bölümünde, Nash (James Coburn) adındaki dedektif, bir sigorta işine karışır. Fakat bu sigorta işinde bir takım karışıklıklar çıkar ve cinayetler işlenir. Nash, işin peşini bırakmaz.

23.20 : HABERLER ve KAPANIŞ.

«Ücretliler» 22 Mart'tan beri denetimde bekletiliyor

Türkiye'de işçi sınıfının sorunlarını içeren «ücretliler» programının metni 22 Mart'dan bu yana denetimden geçmeyi bekliyor.

Üç bölümden oluşan program ücretli çalışanların ne zaman ortaya çıktığını, kimlerin ücretli olduğunu ve Türkiye'de ücretli çalışanların sorunlarını dile getiriyor.

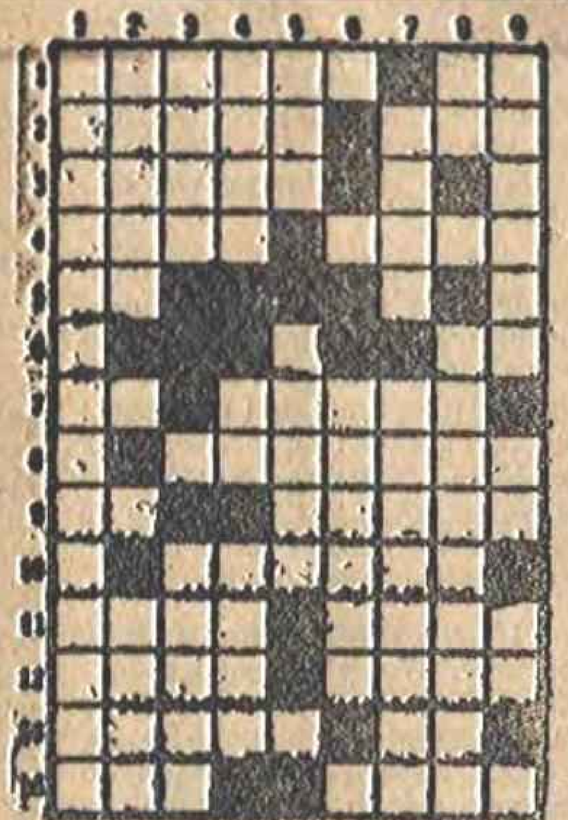
«DEMİRYOLLARIMIZ» YÖNETİME TAKILMAZSA YARIN EKRANDA

Türkiye'deki demiryolları ağı politikasının yanlış uygulamalarını içeren «Demiryollarımız» son anda bir yasaklama olmadığı takdirde yarın ekrana gelecek.

Televizyon Eğitim Dairesi yapımcılarından Tülin Özden ve Sevgi Kartan tarafından hazırlanan programda demiryollarımızın kısa tarihçesi yapılarak, çokuluslu petrol ve otomobil şirketlerinin baskısıyla demiryolları politikasının ihmal edilerek karayollarına ağırlık verilmesi anlatılmakta.,

Programın diğer bir özelliği de 1954-1960 yılları arası Demokrat Parti döneminde geri tepilen demiryolları projeleriyle karayolu yapımı için çokuluslu şirketlerle işbirliği anlatılarak bugünkü geri kalmış demiryolculuğumuzla bağlantı kuruluyor.

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1 — Bugün bütün dünya işçilerinin birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'a bu kimliği kazandıran eylemin 1886'da Amerika'da ilk başladığı eyalet. - 1 Mayıs 1977 de 36 kişinin ölümünden sorumlu olan faşist-gerici partilere halkımızın taktığı ad. 2 — 1 Mayıslarda bütün dünya işçilerinin geleceğe dönük sloganlarındaki ortak sözcük - Yüce. 3 — Dün 1 Mayıs Alanı'nı dolduran yüzbinlerin bir sözcükle ifadesi, 4 — TERSİ, bahçelerde oturulacak sıra - Almanya'da 1 Mayıs. 5 — TERSİ, bir harfin okunuşu. 6 — Bir emir. 7 — Çalışma. 8 — Yönetim organlarının yedek olmayan elemanı (iki sözcük). 9 — Bağışlama - Kıbrıs'ın Türk kesimindeki uluslararası havaalanı. 10 — Kürtçe'de 1 Mayıs. 11 — İstanbul'un işçilerin yoğun olduğu bir semti - Mardin'in bir ilçesi. 12 — Mahkeme hükmünü gösteren resmi belge - TERSİ, bir hayvan. 13 — Yürüyerek - Yabancı bir sigara markası. 14 — Ankara'nın, mücadele geleneğine sahip işçilerden oluşan bir belediye kuruluşu - Anlam (eski dilde).

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Türkiye'de 1 Mayıs'ı 1922'de işçi günü olarak kutlayan ve bu günde çalışmayan işçilerin mensup olduğu işyeri. 2 — Beddua - TERSİ, bir sanat yapıtının ilk sergilendiği gün. 3 — Keyifli hali anlatma sözcüğü - İspanyolca'da 1 Mayıs. 4 — TERSİ, sert ve geçici yel - TERSİ, Stransiyum'un simgesi - Ankara'nın ilk gökdeleninin içindeki kamu kuruluşu. 5 — Bir emir - Bir Fransız erkek adı. 6 — 1 Mayıs'ın dünya işçileri açısından birinci hedefi. 7 — Ümit etme - 1 Mayıslarda işçi sınıfının egemen güçlere karşı haykırdığı slogan. 8 — Pekin yanlısı partilerin adlarına ekleştirdikleri iki harf - 1 Mayıslarda işçi sınıfının üç ereğinden biri. 9 — 1 Mayıs 1886'da Paul Lafargue ile birlikte tutuklanan, fakat Amerikan işçi sınıfının sahip çıktığı sosyalist örgüt başkanı - Genişlik - TERSİ, bir organımız.

CHP Kurultayı öncesi kulis artıyor

(Baştarafı 1. Sayfada) ni aşan, örgütsel düzeyinde oluşan bir yönetimin çıkabileceğini öne sürdü.

Alacakaptan derginin sorularını yanıtlarken hükümetin bazı üyelerini eleştirdi, «Genel Yönetim kendi içinde yeterince ahenkli çalışamadığı için, zaten yeterince ahenkli çalışamayan hükümet ile kurulması gereken işbirliğini kuramadı. En azından bir eşgüdüm koşulları yaratılması gerekirdi. Hükümet içinde, Bakanlar Kurulu'nun tüm sorumluluğunun dışına kaçmak isteyen üyeler vardır. Ahenksizliğin nedenlerinden biri de bu davranışlardır» dedi.

ALACAKAPTAN'IN YANITLARI

Partisinin 4 ncü Kurultayında yeniden görev almayacağını da açıklayan Genel Sekreter Yardımcısı Uğur Alacakaptan'ın Yankı' nın sorularına verdiği yanıtlar özetle şöyledir:

«Kurultay arifesinde, genel durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

a — Herkes, genel durumu dikkate almak zorunda. Örgütün tüm kademelerinin bunu değerlendirdiğini sanıyorum. Hükümetin içinde ve dışındaki nazik dengesi. Partinin kendi iç mücadelesinde yıkıcı, bölücü olmamaya özen göstermesini gerekli kılıyor. Genellikle, CHP Kurultayları mücadele ile geçiyor bu partinin hayatiyetinin temel koşullarından biridir. Bunu kabul ediyorum. Ama bu dönemde hiziplerin ortaya koyacağı mücadele, CHP'nin iktidarda kalma, hükümet olmaya devam etme şansını büyük ölçüde zedeleyebilecek bir mücadele olur.

y — Hal böyle ise, genel merkez olarak bir önlem düşünüyor musunuz.?

a — Genel başkan, bunu gördüğü içindir ki, hükümet olunduktan sonra hemen yapılan Ocak 1978 küçük kurultayında, örgüt onayladığı takdirde, kurultayda bir hizip mücadelesinin önlenmesi için tedbir alacağını belirtmişti. Sanıyorum bu kararını sürdürmektedir.

y — Bu nasıl olacak sizce?

a — Şüphesiz, örgütü hizip mücadelesi karşısında, birliğe çağırmak, örgütü hiziplerin biri etrafında birleştirmek anlamına gelmez. Genel Yönetim Kurulu'nun ve parti yönetici organlarının, partiyi tam anlamıyla temsil edecek bir kurul olması düşünülüyor kanısındayım.

y — CHP içinde çeşitli hiziplerin bu kurultayda işbirliği yapıp birleşecekleri anlaşılıyor. Neticesi ne olur?

a — Evet, böylece söylentiler ve işaretler var. Ankara'da Topuz'cularla diğer muhalefet grupları, ilçe kongrelerinde işbirliği yaptılar, her seferinde, hem karşılarındaki ekip kuvvetli olduğu için, hemde kendi tabanlarında doğan tepki yüzünden başarısızlığa uğradılar. Bir zamanlar, kendilerini ağır şekilde suçlayanların, şimdi sadece parti iktidarını ele geçirmek için biraraya gelmeleri, onların tabanlarında büyük tepkiler yarattı. İl kongrelerinin bu tepkilerin kurltayda da görüleceğini belirten şekilde sonuçlandığını sanıyorum.

TOPUZ'UN GÖRÜŞLERİ

İstanbul İl Kongresinde Genel Yönetim Kurulu ve Başbakan Bülent Ecevit'e sert bir çıkış yapan Ali Topuz ise derginin sorularını özetle şöyle yanıtladı:

y — Partide Genel Başkan dışında hiçbir organın görev yapmadığını ifade ettiniz. Bununla, diğer organların yetersiz kaldığını mı söylemek istiyorsunuz? Neden böyle bir durum ortaya çıktı?

t — Genel Başkanlık ve Genel Yönetim Kurulu (GYK) CHP üstyönetimini oluşturmaktadır. Bu iki organın görev, yetki ve sorumlulukları tüzüğümüzde, açıkça belirlenmiştir. 1978 yılı başında hükümette görev alanların GYK'dan ayrılmasından sonra, GYK'nın boşlukları doldurulmuş ve yeni bir GYK bileşimi ortaya çıkmıştır. Bu kurul, partiyi iyi yönetememiştir. Bağışlanmayacak tüzük hatları işlenmiştir. Yapay bir klik, yapay bir hizip oluşturulmaya çalışılmıştır. Genel Yönetim Kurulu, CHP Programı doğrultusunda politika oluşturmaya zaman bulamamıştır. Hükümetimize CHP Programı doğrultusunda olumlu hiçbir katkıda bulunmamıştır. Hükümetin başarılarını kamuoyuna yansıtamamıştır.

Kısaca, GYK, tüzükle belirlenen görevlerini yapmamış ve etkisiz kalmıştır. Hal kamızın, örgütümüzün ve partililerimizin beklentilerine cevap verememişti. Partiye yararlı olamamıştır. Böyle bir durumun ortaya çıkmasının bence iki nedeni vardır. Birinci neden, GYK'yi denetleyen parti meclisi gibi bir organın yokluğudur. İkinci neden, özellikle sıfatları nedeniyle daha çok sorumluluk almış olan üyelerin, siyasal tecrübelerinin eksikliği ve örgütü yeterince tanımamış olmalarıdır.

Ecevit işadamlarına ilk kez

(Baştarafı 1. Sayfada) iş çevrelerini kendi siyasal hesapları doğrultusunda değerlendirmek üzere kulisli davetli toplantılar düzenleyen hükümetler veya partiler çok görülmüştür. Ama hükümetimiz, iş çevreleriyle, devlet sorumluluğu ve ulusal bütünlük anlayışı için de, ulus yararına bir diyalog kurmaya çalışmıştır. Özel kesimi dışsatıma özendirici en etkin önlemler bu hükümet döneminde alınmıştır. Dışsatıma yönelen sanayicilerin döviz gereksinmelerini karşılayabilmelerine yardımcı olmak için bu hükümet, Türk parasına zarar vermeyecek yöntemlerle, elinden geleni yapmıştır. Hükümetimiz bununla da kalmamış, Türkiye'de işçi ve işveren çevrelerini ilk kez bir masa çevresinde buluşturarak aralarında yapıcı bir diyalogu -tuu. uuıyung ,uışıunıeıyeq sıra Hükümet, son günlerde kendisine karşı bir kampanya açan bazı işadamları çevrelerinin de benimser göründükleri, hatta telkin eder göründükleri düşünceler doğrultusunda, vurgunu, vergi kaçakçılığını, havadan kazancı önleyici önlemler almaya başlamıştır.

Ama aynı iş çevreleri şimdi bu yönde alınan önlemlerden tedirgin görünüyorlar. «Aşırı devletleştirmecilik» dedikleri davranışlarımız acaba nelerdir? Acaba, zaten devlet mülkiyetinde olan madenlerin Devlet eliyle işletilmesi mi? Eğer bu yola gitmeseydik bugün temelini atmakta olduğumuz bir Orhaneli Santrali kurulamazdı. Kurulsa da işleyemezdi ve sanayicilerimiz ancak bu hükümet döneminde kurtuldukları elektrik kesintilerine, kısa süre sonra yeniden sürüklenirdi.

«Aşırı devletleştirmecilik» dedikleri şey, aşırı aracılık kârlarını bir ölçüde olsun azaltıcı önlemler alınması, ve sunu-istem dengesinin bozulduğu bir dönemde piyasanın üretici-tüketici-esnaf yararına bir ölçüde düzenlenmesi ve kooperatifçiliğin desteklenmesi ise, herhalde kendileri de bilirler ki, kapitalizmin en köklü olduğu ülkelerden biri olan İsviçre, kooperatifçilikte ve piyasanın toplum yararına düzenlenmesinde dünyanın en ileri gitmiş ülkelerinden biridir.

Daha birkaç hafta önce Hükümetin hazırladığı «Ekonomiyi Güçlendirme Programına destek olan bazı iş çevrelerinin şimdi böylesine bir kampanya açmış olmaları çok düşündürücüdür.»

Sanayici ve işadamlarını temsil eden TÜSİAD (Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği)'nin başlattığı 50 milyon liralık reklam kampanyasının yanısıra, Cumartesi günü toplanan sanayi ve ticaret odalarının ortak toplantısında hükümete aynı görüş doğrultusunda bir saldırının başlatılması ve bu hafta çıkan Yankı dergisi'nde Vehbi Koç'un bu kampanyayı pekiştiren bir demeç vermesine, yanıt olacak şekilde konuşan Ecevit şunları söyledi:

«Dış kredi görüşmelerimizin sonuç verici bir aşamaya ulaştığı bir sırada bu tek lamlı-demeçli yoğun kampanyanın açılışını ulusumuzun gereğince değerlendireceğine inanıyorum. Bu görüşmelerin devam ettiği sırada açıktan bu kampanyayı açanların özel temaslarda, sohbetlerde ulusal yararı ne kadar gözettikleri meraka değer. IMF heyeti Ankara'da değilken Hükümetle diyalog kurup, IMF heyeti Ankara'da iken diyalogu keserek Hükümete karşı saldırıya geçmek, ulusal yarara, hatta iş yaşamımızın yararına bir davranış biçimi olmasa gerektir.

İçerden dışardan eşi az görülür engellemelerle karşı karşıyayız. Ama ulusumuzun gücü ile ve Hükümetimizin, ulusa inancı ile tüm bu engeller aşılacaktır.»

Orhaneli Santrali temel atma töreninde yaptığı konuşmada, komşu ülkelerle dostça ilişkilere önem verildiğini belirten Ecevit, bu konuda şunları söyledi:

«Orhaneli Santrali, Türkiye'nin bölge ülkeleriyle işbirliğine verdiği değerin ve bu yoldan ülkemize sağlanan yararın da bir kanıtıdır. Geçen yıl ve bu yıl yaptığımız görüşmeler sonucunda komşumuz ve dostumuz Sovyetler Birliği'nin bu santral için üstlendiği işbirliğini ve sağladığı 53 milyon dolarlık dış krediyi, iyi komşuluğun ve dostluğun sevindirici bir göstergesi olarak, şükranla belirtmek isterim.»

Madenleri devletleştirmekle elektrik santralleri için gerekli kömürün düzenli biçimde sağlanacağını söyleyen Ecevit, maden yasasının elektrik santrallerinin kurulmasına hız vereceğini belirtti.

Başbakan Ecevit, beş yılda elektrik üretiminin iki katına çıkarılacağını 1983 yılında bütün köylerin elektriğe kavuşmuş olacağını ve 1985 yılında toplam elektrik enerjisinin yüzde 90'ının yerli kaynaklardan elde edileceğini de açıkladı.

ORHAN ALP'İN KONUŞMASI

Bursa Küçük Sanayi Sitesi temel atma törenine katılan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp de bir konuşma yaparak organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerine bakanlığı döneminde 3 milyar 200 milyon lira kredi verildiğini açıkladı. Orhan Alp, küçük sanayi'in, sanayinin temeli olduğunu ve küçük sanayicinin de demokrasinin temel direklerinden biri olduğunu belirterek, hükümet programı doğrultusunda küçük sanayicilerin gereksinimleri için büyük gayret sarfettiklerini söyledi.

Ekonomik sıkıntılar ve döviz sıkıntısı nedeniyle 1978 yılında sanayinin zor günler geçirdiğini belirten Alp, bu yıl da sıkıntıların devam ettiğini, ancak bu darboğazın mutlaka geçileceğini söyledi.

Almanya'da

(Baştarafı 1. Sayfada) sayılarının 10 milyon olduğunu iddia ettikleri kürt nüfus için, dil ve kültür özgürlüğü talep ettikleri ve hapishanelerde bulunan siyasi tutukluların salınmasını istedikleri bildirilmiştir.

Belirtildiğine göre, gösteri sırasında kürtler, Türkiye'nin doğu vilayetlerinde ilan edilen sıkıyönetime de karşı çıkmışlar ve «Yeni bir kürt katliamından çekindiklerini» ileri sürmüşlerdir.

Vehbi Koç: Demokrasiye

(Baştarafı 1. Sayfada) Koç özetle şunları söyledi:

— «Dış ticaretin büyük ölçüde demirperde ülkelerine kaydırılması da sakıncalı. Tarım mahsulleri karşılığı aldığımız mallarda kalite ve fiyat yönünden büyük kaybımız var. Fabrikalar yüzde 50 kapasite ile çalışabiliyor. Üretim-tüketim farkı fiyatların boyunu artırmasına yol açıyor.

Isınmada, sanayide hep fuel-oil'e gidildi. Karayollarında daha fazla mazot ve benzin kullanılıyor. Sanayileşmiş ülkeler, çaresini buldular. İhraç ettikleri mamul bedellerine zam yapıyorlar. Ama biz ihraç ettiğimiz tarım ürünlerine zam yapamıyoruz. Fuel-oil'den kömüre ne kadar zamanda dönebiliriz? Tümü devletçe çıkarılan demiri yeterince çıkarılabilecek mi? İhtiyaç sahiplerine dağıtımı yapılabilecek mi? Petrol araştırmalarını tek başımıza nasıl geliştireceğiz.

Ekonomi, cezai tedbirlerle yönetilemez. Aşırı devletçilik de zararlıdır. Üretim artırılmalı, bunun için de hür teşebbüsün gücünden ve tecrübesinden yararlanılmalı.

Tarım ürünlerinin artırılması sanayi kadar önemli. Taban fiyatları ekimden altı ay önce ilan edilmeli. Taban fiyatı ürünlerin satılamayan kısmını devlet almalı.

Toplusözleşmelerdeki ücret tırmanışına ekonomik artık uyamıyor. İşçi ve işveren sendikaları yeni bir politika tesbit etmeli. KİT'lerin durumu, petrol tasarrufu, katma değer vergisinin uygulanmaya konması, ihracat konusunda bir milli seferberlik anlayışı, yabancı sermayeden daha fazla yararlanma da gerekir.»

Ankara'da tren

(Baştarafı 1. Sayfada) nüz saptanamamıştır.

Savcılık, olayla ilgili tahkikata başlamıştır.

Sıhhiye tren köprüsü üzerinde dün sabah henüz kimliği saptanamayan bir gence ait olan başı parçalanmış ceset bulunmuştur.

Tıp Fakültesi Hastanesi morguna kaldırılan cesedin yapılacak otopsi incelemesinden sonra ölüm nedeninin anlaşılacağını kaydeden Emniyet yetkilileri, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü söylemişlerdir.

PTT MÜDÜRÜNÜ ÖLDÜRENLER BELİRLENEMEDİ

Emekli PTT müdürü Fethi Bayraktaroğlu'nu öldürüp, cesedini tren yoluna atanlar yapılan tüm soruşturmalara rağmen henüz belirlenememiştir.

Karşıyaka Emniyet Amirliği yetkilileri, emekli PTT müdürünün cesedi üzerinde yapılan otopside 9 yerinden bıçaklandığının saptandığını söylemiş, «Soruşturmayı sürdürüyoruz» demişlerdir.

Demirel

(Baştarafı 1. Sayfada) sini şöyle tamamlamıştır:

«Milletimizin temeli olan Türk anası, ülkenin bütün hayırlı evlatlarının duacısıdır.

Binlerce gencimizin kanı dökülmüştür. Birçok Türk anasının ağlamaktan gözlerinin pınarları kurumuştur. Bu son bulmalıdır.

Bugünkü ıstırap dolu devre bakarak geleceğimizden ümit kesemeyiz. Her gün sofradan birşey eksilmiştir. Çarşı-pazar fırın gibidir. Pahalılık fakir, fukarayı ezmiştir. Yakacak giyecek, kira hayatı çekilmez hale getirmiştir.

Mutfak ve kaynayan tencere, ev kadınının derdine dert katmıştır. Yüzlerden gülümseme kaybolmuştur.

Bu devir kapanacaktır.»

Türkeş'in

ıan sıkı güvenlik ön-

(Baştarafı 1. Sayfada) lemlerinin sürdürüldüğünü söylemiştir.

Öte yandan, emniyet müdürlüğünün verdiği bilgiye göre yaralıların kimlikleri şöyledir:

Mehmet Çiçek, Ali Ay, Mehmet Ali Yeşilyurt, Bekir Ongun, Bülent Kaburoğlu, Abdullah Kaçar.

Öte yandan Kuştepe Lisesi Müdürü Doğan Erdoğan' evine dün saat 10.30'da gelen iki kişinin silahlı saldırısı sonucu, ölmüş, kızkardeşi ise yaralanmıştır.

Silahlı iki saldırgan Doğan Erdoğan'ın Mecidiyeköy, Şehit Ahmet sokaktaki 6/13 sayılı konutuna gelmiştir. Saldırganlara kapıyı Lise Müdürünün kız kardeşi Gülşen Erdoğan açmıştır. Kapının açılması ile saldırganlar Gülşen Erdoğan'ın başına silah kabzası ile vurarak etkisiz duruma getirmişlerdir. İki saldırgan daha sonra yatak odasında bulunan Doğan Erdoğan'ı tabanca ile vurarak öldürmüşlerdir.

Yüceler

(Baştarafı 1. Sayfada) te, ülke çapında 1979 hububat üretiminin normal seviyesinde olacağını bildirmiştir.

Mazot sıkıntısı yüzünden üretimin düşeceği görüşünün doğru olmadığını belirten Yüceler, şunları söylemiştir:

«Mazot sıkıntısı yüzünden üretimin düşeceği görüşü yanlıştır. Gerekli bütün önlemler alınmıştır. Öncelikle tarım araçlarına akaryakıt verilmektedir. Bu yılın üç ayında tedarik edilerek, piyasaya sürülen akaryakıt, geçen yılın ilk üç ayından fazladır.»

Bakan Yüceler, yağış almayan yerlerde üretimin düşük olacağı endişesinin bulunduğunu da kaydetmiş, Eskişehir, Konya, Ankara bölgelerinin özellikle Nisan ayı sonu ve Mayıs ayı başlarında gerekli yağışı alamadığını, ancak son günlerdeki yağışların bu bölgelerdeki sıkıntıyı atlattığını söylemiştir.

Ankara'da İran'lı

(Baştarafı 1. Sayfada) eski bakanlarından İhsan Sabri Çağlayangil'in İran'lı damadı, Emin Mansur Şükral tarafından düzenlendiğini ileri süren İran'lı öğrenciler gereken can güvenliğinin sağlanmaması halinde, bu yolda protesto gösterileri ve mitingler düzenleyeceklerini belirtmişlerdir.

İran'lı öğrenciler bu arada basının kendilerine karşı sürdürülen saldırı ve baskılar karşısında suskun kaldığını ve şah dönemindeki tavrını koruduğunu da iddia etmişlerdir.

İşadamları hükümetten daha fazla

(Baştarafı 1. Sayfada) rıyor. Dış kredilerin sağlanamamasında hükümetin suçlu olduğunu söyleyen işadamları, aynı görüşte birleşiyorlar. IMF ve Dünya Bankası nın kredi açmakta kuşkulu davranmasını hükümetin yanlış politikasına bağlayan sanayiciler, hükümeti bir yandan ekonomiyi darboğazlara iterken, diğer yandan özel girişime karşı olumsuz tutumuyla uluslararası kuruluşları tedirgin ettiğini söylüyorlar.

IMF'nin, ücretlerin sınırlandırılması devalüasyon yapılması gibi önerilerine karşı çıkan hükümetin, bu tutumuyla kredi sağlayamayacağını söyleyen işadamları, hükümeti istekleri doğrultusunda etkileyebilmek için yoğun bir kampanya başlattılar.

Hükümeti aşırı devletçi bulan ve özel girişime düşman olduğunu söyleyen işadamları, millileştirmelerin ve devletleştirmelerin hür demokratik düzene aykırı olduğunu savundular. Karma ekonomi düzeninde ağırlığın özel girişimde olması gerektiğini, devletin ekonomide eksik kalan yanları tamamlaması gerektiğini savunan işadamları, 4. Beş Yıllık Planı da «sosyalist plan» olarak niteliyorlar.

Sanayiciler ve işadamları, çıkarlarını korumak için daha aktif ve yoğun propaganda yapmak zorunluluğunda olduklarını görüşünde birleşerek örgütlenme çalışmalarına hız verilmesinde ortak görüş belirtiyorlar. Toplantıda yapılan konuşmalarda, Amerikan Kongresinde «LOBY» kurmak yerine, önce Türk parlamentosunda «LOBY» oluşturulması savunuldu.

Ataş'ın millileştirilmesi, madenlerin devletleştirilmesi gibi uygulamaların sanayici ve işadamlarını iyice tedirgin ettiği konuşmalardan ve alınan kararlardan anlaşılıyor. Bu tür girişimlerin daha geniş çaplı uygulamasını önlemek ve etkinlikleri korumak isteyecek olan işadamlarının parlamentoda kendi çıkarlarını açıkça savunacak bir grubun oluşmasına çalışacakları da söyleniyor.

Türk İş'te, genel kurul sonucunda sağ görüşlü sendikacıların yönetime gelmesi, DİSK'teki bunalım, hayat pahalılığının halk kitleleri üzerinde hükümete yönelik tepkileri oluşturması, dış kredilerin açılmaması, sermaye kesimi için hükümete saldırmakta zamanlaması iyi değerlendirilmiş bir fırsat oldu.

Yabancı sermayeye daha geniş olanaklar sağlanarak, yatırım yapmaya çağrılması, piyasa ekonomisi adı altında, serbest bölgeler kurulması gibi talepleri yoğunlaştıran sermaye kesimi, zamanlama açısından, bu çıkışıyla, hükümetten daha fazla taviz koparmayı planlıyor.

Borlaş'ta

(Baştarafı 1. Sayfada) kulak bir açıklama yaparak işverenin, ülkenin dövize muhtaç olması nedeniyle işçilerden fedakarlık yapmalarını istediğini belirtmiştir. Kabakulak açıklamasında özetle şöyle demiştir:

«Devletleştirme çalışmaları sonucunun somut neticeler almaya başladıktan itibaren işveren galeri çalışmalarını büyük ölçüde bırakmış, daha önce ilerlemesi tehlikeli sayılan ve durdurulan açık işletme sahasında bütün gücü ile maden taşımaya başlamıştır. Mevcut araçların sayısını aniden arttırmıştır. Açık işletmenin kot farkı galeriler düzeyindedir. Her an tüm galeri ve bacalar kayma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu tür çalışma bir süre daha devam ettiği takdirde tüm işletme aylarca maden çıkaramaz duruma gelecektir.»

NATO

(Baştarafı 1. Sayfada) le alınacak. NATO Savunma Bakanları Planlama Komitesinde ise askeri ve politik savunma sorunlarına çözüm getirilmeye çalışılacak.

Toplantıda ayrıca bir durum değerlendirmesi yapılarak bakanlar düzeyinde bazı kararların da alınması bekleniyor.

Milli Savunma Bakanı Neşet Akmandor'un bu toplantılardan yararlanarak Birleşik Amerika ve Federal Almanya'nın Savunma Bakanlarıyla ikili görüşmeler yapması bekleniyor. NATO Askeri Komitesi İlkbahar dönemi toplantısı da yarın Brüksel'de başlayacak. NATO üyesi ülkelerin Genel Kurmay Başkanlarının katılacağı toplantıda Türkiye'yi Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren temsil edecek.

Memurlar

(Baştarafı 1. Sayfada) murlarına miadında ölü doğan çocukları için de 657 sayılı yasa hükümlerine göre, ölüm yardımı verilmesi gerektiğine ve içtihadın bu yolda birleştirilmesine karar verildi» denilmiştir.

Resmi Gazete'nin dünkü sayısında yayınlanan bir başka Sayıştay Genel Kurulu içtihadı birleştirme kararında da görme bozukluklarının düzeltilmesi için kullanılan kontakt lens bedellerinin tıbben gerekli görülmesi koşuluyla bütçe uygulama talimatlarında belirtilen esaslar dairesinde ödenebileceği» belirtilmiştir.

Politika

SAHİBİ:
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
İLAN TARİFESİ: İstanbul Baskısı 100 TL. • Yayın İlanları 50 TL. • Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL.

ABONE KOŞULLARI: Yurt içi Yıllık 750 TL. - 6 aylık 400 TL. 3 aylık 200 TL. • Yurt dışı Yıllık 900 TL. - 6 aylık 500 TL. 3 aylık 250 TL. • Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL. ek ücret alınır.

Doğu'da mera ıslahı yapılacak

• Akova, "Doğu Anadolu'da 100 bin dönüm arazide çalışma başladı" dedi

• Devlet Bakanı "300 bin dönüm devlet arazisi de kiraya verilecek" dedi

Ankara, (A.A.) — Devlet Bakanı Enver Akova, Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde Doğu Anadolu Bölgesi içinde yer alan 500 köyde mer'a ıslahı yapılacağını söylemiştir.

Devlet Bakanı Akova, Bakanlığı ile ilgili incelemelerde bulunmak üzere dün, Doğu Anadolu Bölgesine bir geziye çıkmıştır.

Akova gezisi ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, Doğu Anadolu'da yurttaşların tek geçim kaynağının hayvancılık olduğunu, bu nedenle mer'a ıslahının gerektiğini kaydetmiş, Sivas, Erzincan, Erzurum ve Kars illerinde 100 bin dönüm mer'a ıslahı çalışmalarını öngören projenin hazırlandığını bildirmiştir.

Çayır ve mer'alarda azalma olduğunu, buna karşılık hayvancılığın arttığını belirten Akova, «Islah Projesinin gerçekleşmesi halinde, dönüm başına verimde 2.5 kat artış sağlanacaktır» demiştir.

Devlet Bakanı Enver Akova, Doğu Anadolu Bölgesindeki hazine arazilerinin de, topraksız ve az topraklı çiftçi ailelerine kiraya verileceğini açıklamış, bu konuda özetle şunları söylemiştir:

«Hazine arazilerinin kiraya verilmesi için Maliye Bakanlığı ile gerekli protokol yapılmıştır. Doğu Anadolu Bölgesinde il, ilçe ve köy bazında hazine arazilerinin miktarı tespit edilmiştir. Hazine arazilerinin tespitinin yanısıra, topraksız ve az topraklı çiftçi aileleri de tespit edilmiştir.»

Üretici ve emekçi tüm köylüler örgütlenmeye çağrıldı

TARHAN: ÖRGÜTLENMEDE DEVLETE BÜYÜK GÖREV DÜŞMEKTEDİR

Ankara, (ANKA) — KÖY-KOOP Genel Başkanı Nedim Tarhan tüm üretici ve emekçi köylüleri örgütlemeye çağırmıştır.

Nedim Tarhan, KÖY-KOOP Gaziantep Birliği Genel Kurulunu açarken yaptığı konuşmada, kırsal alanda yaşayan üretici ve emekçi köylülerin yaşam koşullarını iyileştirmek için kooperatiflerde örgütlenmelerinin kaçınılmaz olduğunu belirterek şöyle demiştir:

«Günümüzde kırsal alanda yaşam koşulları hızla değişmektedir. Bu değişme sürecinde gerekli önlemler alınmazsa, tarım modernleşmesi sürecinde gerekli yeni organizasyonlara gidilmezse, kırdan kente göçen nüfus kentlerde işsiz ve perişan olur, kırsal alan insanı ise aracı ve tefecilerin birer sömürü aracı olmaktan kendini kurtaramaz, kırsal alanda insanca ve sömürüsüz bir yaşam sürmenin ön koşulu demokratik halk kooperatiflerinde örgütlenerek mücadele etmektir.

«KÖY-KOOP 2.000.000 üretici, emekçi, köylü ailesinin bu mücadeleyi verme istem ve özlemlerinin simgesidir. KÖY-KOOP ortağı kırsal alan insanın bu onurlu kavgasında üst örgütlere ve devlete büyük görev düşmektedir. Devlet Anayasasına koyduğu bağlayıcı bir hükümle kooperatiflere destek olmayı kendine görev edinmiştir, kırsal alan insanı «Anayasa»'da öngörülen bu desteği artık somut olarak yaşamında görmek istiyor.»

1 Mayıs'ın yasalaşması istemi artıyor

• TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI, 1 MAYIS TUTUKLULARININ SERBEST BIRAKILMASINI DA İSTEDİ

Ankara, (ÖZEL) — TMMOB'ne bağlı Metalürji Mühendisleri Odası tarafından yapılan açıklamada demokrasinin tüm kurumlarıyla birlikte yaşatılabilmesinin ancak demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkılması ve bu hak ve özgürlüklerin sonuna kadar kullanılmasıyla olanaklı olduğu belirtilmiş, Tüm 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması istenmiştir.

Açıklamada demokratik kitle örgütleri ve sendikalar üzerindeki baskılara son verilmesi, TİP ve DİSK Genel Başkanları ile Feyzi Şolt'un bırakılması istenmiştir.

SSK Yolsuzluğu tartışılması sertleşti

İşgüzar: Hesabı Meclis'te veririm

• Bağımsız Bakan laf ebeliğine son verilmesini, hesabı veremeyenin çekilmesi gerektiğini söyledi

• İşgüzar, şahsı ile ilgili asılsız ve mesnetsiz iddiaların ortaya atıldığını da belirtti

Ankara (A.A.) — Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, dün basına yazılı bir açıklama yaparak hakkındaki suçlamaları yanıtlamış, meclislerin bir an önce toplanarak hakkında meclis tahkikatı açılması istediğini bildirerek, "Türkiye'de artık laf ebeliğine son verilerek suçlanan her devlet adamı hesap vermeli, veremiyecek hesabı olanlar ise devlet hayatına veda etmelidir" demiştir.

Son günlerde şahsı hedef alınarak, hükümeti yıpratmak amacına yönelik asılsız ve mesnetsiz iddialar ortaya atıldığını, bunların hepsinin birer iftira olduğunu bildiren Sosyal Güvenlik Bakanı, CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu'nun Başbakana hitaben yaptığı açıklamayı da yanıtlıyarak şöyle demiştir:

"Bir zamanlar AP Genel Başkanı Sayın Demirel'e en ağır suçlamaları yaparak yolsuzluk iddialarında bulunan Bay Feyzioğlu değil midir? Yine bir zamanlar solculuğun bayraktarlığını yapan, sonra da CHP eski genel başkanı merhum İsmet Paşa için de her türlü itham ve iftiralarda bulunan bay Feyzioğlu değil midir?

Solculuğu terkedip sağcı geçinmeye başladığı zaman Sayın Ecevit'i en ağır şekilde suçlayan Feyzioğlu değil midir? Aynı Feyzioğlu suçladığı ve yolsuzluklarla en ağır şekilde itham ettiği Sayın Demirel'le ortak hükümet olmadı mı? Aynı zat Sayın Ecevit'in hükümetinde de yer alıp Sayın Ecevit'i savunmadı mı?".

Demirel: Bu devir kapanacak

Ankara, (ANKA) — Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel «Bugünkü solcu hükümet ülkede huzursuzluk ve tedirginlik yarattı» demiştir.

Demirel partisinin Gençlik Kolları Kongresi nedeniyle Zonguldak Merkez ilçe ve Tokat Gençlik Kolları başkanlıklarına gönderdiği mesajda başarı dilemiştir.

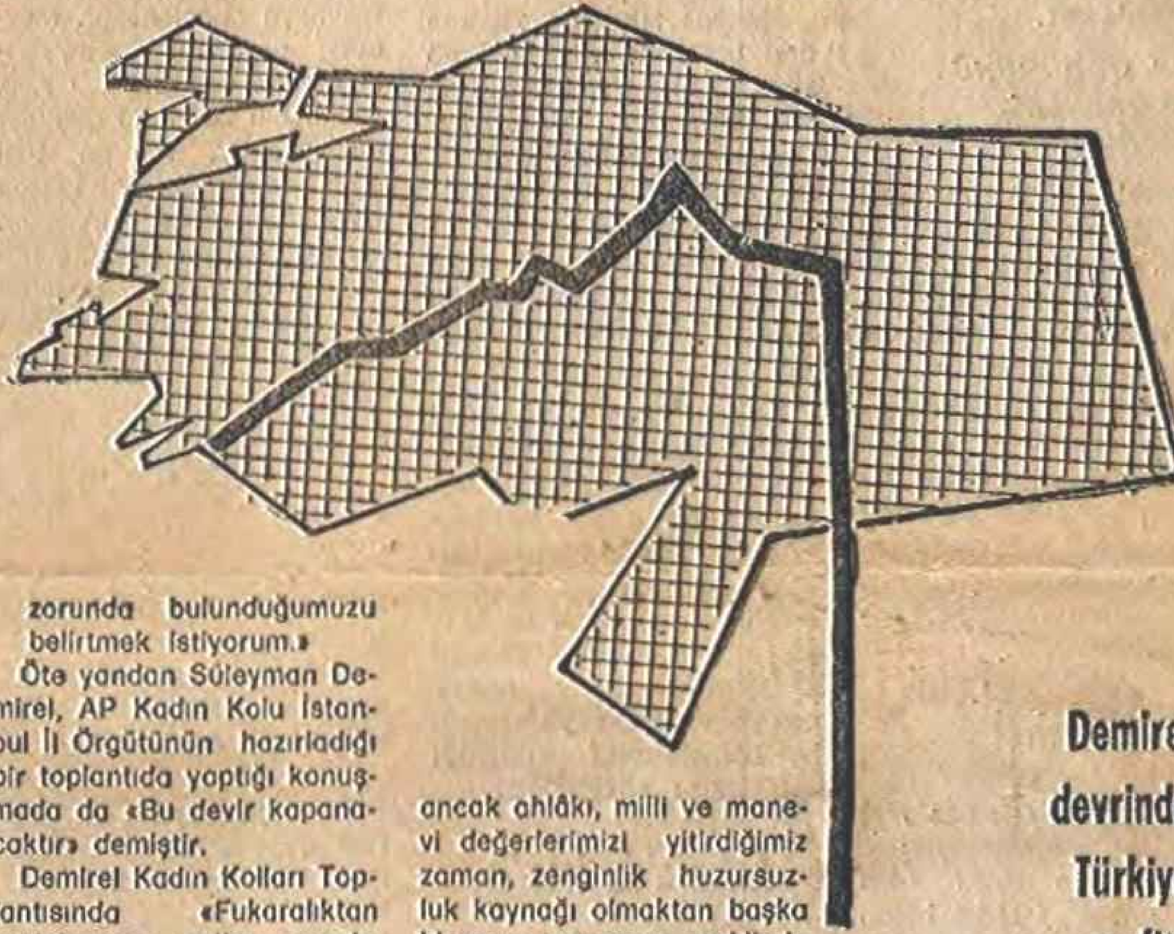
AP Genel Başkanı'nın mesajı özetle şöyledir:

«Ülkemizi hürriyet içinde refaha ulaştırmak, müreffeh büyük Türkiye'yi inşa etmek yolunda sizleri azimli ve kararlı görmenin memnuniyeti içindeyim.

Özellikle bugünkü solcu hükümetin yarattığı huzursuzluk ve tedirginlikten memleketimizi kurtarmak için her zamankinden çok birlik ve beraberlik halinde çalışmak zorunda bulunduğumuzu belirtmek istiyorum.»

Öte yandan Süleyman Demirel, AP Kadın Kolu İstanbul İl Örgütünün hazırladığı bir toplantıda yaptığı konuşmada da «Bu devir kapanacaktır» demiştir.

Demirel Kadın Kolları Toplantısında «Fukaralıktan kurtulmanın yolları vardır zengin bir millet olabiliriz, ancak ahlâkı, milli ve manevi değerlerimizi yitirdiğimiz zaman, zenginlik huzursuzluk kaynağı olmaktan başka bir şeye yaramaz» şeklinde konuşmuştur.

Demirel devrinde Türkiye grafiği

"Eczacılık Günü"nde "Sağlık hizmetleri devletleştirilsin" dendi

• ANKARA VE İSTANBUL'DA İLAÇ SORUNU ÜZERİNE KONFERANS VE PANELLER DÜZENLENDİ

HABER MERKEZİ — Tıp Fakültesi bünyesinden ayrılarak Eczacılık Fakültesinin kurulması üzerine ilan edilen 14 Mayıs «Eczacılık Günü» törenlerle kutlanıyor.

11. Bölge Ankara Eczacı Odasınca «Eczacılık Günü» nedeniyle iki gün sürecek konferans ve paneller düzenlenmiştir. Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Konferans salonunda dün yapılan panelde Türkiye'nin ilaç sorunu tartışılmıştır. Hıfzıssıhha Okulu Konferans salonunda bugün yapılacak toplantılarda eczacılık eğitimi ve eczacı istihdamı ile Türkiye'de ilaç politikası ve savurganlık konuları tartışılacaktır.

İSTANBUL'DA PANEL

İstanbul Eczacı Odası ve Kamu Eczacıları Derneği tarafından İstanbul'da düzenlenen «Türkiye'nin İlaç ve Eczacılık Sorunları» konulu panele de Türk Tabipleri Birliği Başkanı Dr. Erdal Atabek İstanbul Eczacı Odası Başkanı Adnan Günüşen, Kamu Eczacıları Derneği Başkanı Rifat Güney, Doç. Dr. Ayla Gürsoy, İlaç İşverenleri Sendikası adına Alpaslan Onay ile Eczacılık Fakültesi öğrencileri adına da Ali Üzümoğlu'nun katılacağı bildirilmiştir.

Öte yandan «Eczacılık Günü» nedeniyle dün bir bildiri yayınlayan Ankara Eczacılık Odası; tüm sağlık hizmetlerinin devletleştirilmesini, ve ilaç hammaddesi dağılımının devlet eliyle yapılmasını istemiştir.

KISA... KISA...

Zafer işkembecisi işçileri kazandı

Ankara — Yeni asgari ücreti uygulamak istemeyen Zafer İşkembecisi patronunun binanın yıkılacağını öne sürerek işyerini kapatması üzerine işçiler lokantayı işgal etmişlerdir. Dört gün süren direniş sonucu DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası ile işveren arasında tüm işçilerin yeni asgari ücret üzerinden tazminatlarını alacaklarına dair bir protokol imzalanmıştır. Toplu sözleşme görüşmeleri çağrısının yapılmasından sonra işçilere haber bile vermeye gerek görmeyen işveren işyerini kapatmıştır. Bunun üzerine işçiler, bu durumun hiçbir yasal gerekçeye dayanmayan «lokavt» olduğunu söyleyerek işyerini işgal etmişlerdir. Sıkıyönetim Komutanlığına ve emniyet yetkililerine başvurmakla beraber işveren daha sonra yetkili sendika Oleyis ile bir protokol imzalamak zorunda kalmıştır.

Sait Faik Abasıyanık anıldı

Ankara — Başbakan Bülent Ecevit, ölümünün yirmibeşinci yıldönümünde, ünlü öykücü ve yazın adamı Sait Faik Abasıyanık'ı saygıyla andığını bildirmiştir. Abasıyanık dün, ölümünün yirmibeşinci yıldönümü nedeniyle İstanbul Burgazada'da düzenlenen bir törenle anılmıştır. Töreni düzenleyen Kutlama Komitesi Başkanı Güngör Yıldırım'a bir telgraf gönderen Başbakan Ecevit, şöyle demiştir: «Çağrınız için teşekkür ederim. 25. ölüm yıldönümü dolayısıyla değerli yazın adamı Sait Faik Abasıyanık'ı saygıyla anar, anma toplantınızın başarılarını dilerim. Size, tertip komitesinin değerli üyelerine, anma toplantısına katılanlara esenlik dilekleriyle saygılar sunarım.»

Beş işçi bin gündür grevde

Sivas — DİSK'e bağlı Dev Maden-Sen'in yetkili olduğu Sivas'ta kurulu Baser Madencilik İşyerinde çalışan beş işçinin sürdürdüğü grev bininci gününü aştı.

Sendika yetkilileri işverenin işçileri ölüme terkettiğini söylediler. Grevin ilk günkü gibi, kararlı ve inançlı bir şekilde devam ettiğini belirten yetkililer, Baser Madencilik İşvereninin mutlaka yenik düşeceğini bildirmişlerdir.

Balıkesir TÖB-DER kongresi yapıldı

Balıkesir — TÖB-DER Balıkesir Şubesi Kongresi dün yapılmış ve seçimi «Birlik Dayanışma ve Demokrasi İçin Birlik» ittifakının ortaklaşa hazırladığı liste kazanmıştır. TÖB-DER Balıkesir Şube Kongresi seçimlerine dört ayrı grup katılmış, seçimler sonucunda Birlik Dayanışma ve Demokrasi İçin Birlik grubu 388 oy, Halkçı Eğitimciler 285 oy, Yurtsever Devrimci Öğretmenler grubu 65 oy, Demokratik Merkeziyetçiler 18 oy almış dört oy ise geçersiz sayılmıştır. TÖB-DER Balıkesir Şubesi Yönetim Kurulu, Hıfzı Aksay, Adil Ekinci, Hüsnü Kartal, Cemalettin Baydoğan ve Muzaffer Kartal'dan oluşmuştur.

Akademi mezunları sergisi bugün

Ankara — Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mezunları Derneği Ankara Şubesi, bugün Birinci Karma Sergisini, İş Bankası Sanat Galerisinde açacaktır. Son dönem çalışma ürünlerini başkentli sanatseverlere sunacak olan Devlet Güzel Sanatlar Akademisi mezunlarından, Lütfü Günay, Oya Kınıklı, Duran Karaca, Semra Altıata, Fethi Arda, Necla Erk, Gençay Kasapçı yapıtlarını sergileyeceklerdir. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mezunları Derneği'nin Birinci Karma Sergisinde ayrıca, içlerinde Eşref Üren, Nazlı Ecevit, Süheyl Ünver, Mehmut Cuda, Malik Aksel'in de bulunduğu 33 sanatçıya, dernekçe belge verilecektir.

Ökçün «UNCTAD» toplantısına gitti

• GELECEK İSLAM KONFERANSININ ÖNÜMÜZDEKİ YIL TÜRKİYE'DE YAPILACAĞI AÇIKLANDI

• FAS DIŞİŞLERİ BAKANI HAZİRAN AYI İÇİNDE TÜRKİYE'YE GELECEK

Paris, (ANKA) — Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Fas'ın Fez kentinde yapılan İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı'ndan, Manila'da çalışmalarına devam eden «Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı» (UNCTAD) Beşinci Dönem Toplantısına giderken Paris'e uğramış ve Türkiye'nin Paris Büyükelçisi Hamit Batu, UNESCO nezdindeki Büyükelçi, Pertev Subaşı, ve OECD Temsilcisi Memduh Aytür'le görüşmeler yapmıştır.

Dışişleri Bakanı Ökçün, ANKA Muhabirine İslam Konferansının Türkiye'nin gelişme yolundaki ülkelerle olan ilişkilerini geliştirme açısından çok verimli bir forum olduğunu belirtmiştir.

Dışişleri Bakanı Ökçün, konferans sırasında Suriye, Irak, Libya, İran, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Kuveyt, Suudi Arabistan, Fas, Nijerya, Malezya, Bangladeş, Sudan, Afganistan ve Cezayir Dışişleri Bakanları ya da delegeleri ile ikili görüşmelerde yaparak ekonomik ve teknik işbirliğinin kültürel ilişkiler konularının ayrıntılı olarak gözden geçirildiğini bildirmiştir.

Tarım asgari ücret komisyonu yarın toplanıyor

• Tarım işkolunda halen 16 yaşından büyüklere 90 lira ücret veriliyor

Ankara, (A.A.) — Tarım Asgari Ücret Tespit Komisyonu, Çalışma Bakanı Bahir Ersoy'un çağrısı üzerine, yarın saat 11.00'de toplanacaktır.

Çalışma Genel Müdürü Başkanlığında toplanacak komisyona, DİE Ekonomik İstatistikler Dairesi Başkanı, Ticaret Bakanlığı Konjktür ve Yayın Dairesi Başkanı, Türk-İş, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcileri ile, Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman Bakanlığı, Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı ve Odalar Birliği Temsilcileri katılacaklardır.

Halen tarım işkolunda, 16 yaşından büyükler için 90, 16 yaşından küçükler için de 67.50 lira günlük ücret uygulanmaktadır. 1978 yılı Şubat ayında yürülüğe giren bu ücretlerin geçerlilik süresinin dokuz ay sonra sona ereceği, ancak, tarım işçilerinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzeltilmesi amacıyla komisyonun toplantıya çağrıldığı öğrenilmiştir.

ÇUK

İtiraf

Sanayicilerin en kodamanları toplanıp fetva verdiler:

"Bunalımın nedeni yanlış ekonomik politika'dır" dediler.

Tamamdır.

Mutabıkız.

Türkiye'nin ekonomik politikası'nın adı Kapitalizm'dir çünkü.

A. B.

Bulutoğlu Afganistan'a gitti

İŞLETMELER BAKANI KABİL'DE YAPILACAK TOPLANTIYA KATILACAK

Ankara, (A.A.) — İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü (UNİDO) ve Birleşmiş Milletler Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ASCAL)'ın 14-17 Mayıs tarihleri arasında Kabil'de yapılacak toplantısına katılmak üzere dün İstanbul'dan Afganistan'a hareket etmiştir.

Kenan Bulutoğlu, dün sabah uçakla Bursa'ya gitmiştir.